

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно
Советдэй, ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой орган.

№ 135 (6312)

ИЮЛИН

9

СРЕДА

1952 он

Сэн 20 мүнэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

МАНАЙ РЕСПУБЛИКА ДОТОР (1-дэхн нюур).
В. Павлов. — Улан-Удын шэнэ барилганууд (1-дэхн нюур).
ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ: С. Коновалов. — Колхозууды эмхидхэлэй-ажихын талаарнь бэхжүүл-хын түлөө аймагай парторганизаци ингэжэ тэмсэнэ (2-дохн нюур).
К. Скворцов. — Модо бэлдэхэлэй эрэхэ сезондо энэ гэхээр бэлдэхэ (2-дохн нюур).
Аймагай хүдөө ажыхын тагауудай эмхидхэхы үүр-гы дээшлүүлхэ (2-дохн нюур).

Цыден-Еши Батоцыренов. — Самоходно сенокосил-каар 2000 гектар газар сабшахаб (3-дахн нюур).
С. Ангабаев. — Улан-Удын бурят дунда хургуули-да (3-дахн нюур).
Д. Зурбаев. — Залуу хүгжэмшэдэй шэнэ отряд (3-дахн нюур).
Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Советэй шэнэ гэг-шүүд ба Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Советэй бюро-гой гэгшүүд (4-дэхн нюур).
Корейдэхн событинууд (4-дэхн нюур).

Санитарно-гэгээрэлэй хүдэлмэри эрид найжаруулха

Большевистскэ парти, Советскэ правительство, арадуудай инаг-вождь ба хани нүхэр агуухэ Сталин ажалшадай бэсын элүүрые хамгаалха тухай айхатбар ехэ ан-харал оролдолто гаргана, энэ хэ-рэгтэ мүнхэн зөөри хайра гамгүй-гөөр гаргалшала. Юуб гэхэдэ, Со-ветскэ Союз дотор хүнүүд эгээл үнэтэй капитал мүн гэжэ Иосиф Виссарионович Сталин хургана.

Парти, правительствын анхарал оролдолтын ашаар, арадай элүү-рые хамгаалтын хэрэг жэлхээ жэл-дэ улам бүри амжалтатайгаар хү-жжэ байна. 1940 онойхитой са-суулжа үзэбэл, Советскэ Союз дотор хүнэй үхэхэн хоёр дахин үсөөрөө. Хибүүдэй үхэлгэ бүришье бага болоо. Тинхэдэ СССР-эй хүн зоной жэл бүрин ургалта 1940 оной хүн зоной ургалтыг үлүүлжэ, нүүлэй хэдэн жэлэй турша соо жэл бүри 3 миллионхоо дээш хүн нэмэн ур-гана. Хүн тухай сталинскэ анхара-лыс энэ баримта эли тодоор гэр-шлэнэ.

Манай республикын байдал дээр-рэнэшье хараад үзэхэдэ, ажал-шадай элүүрые хамгаалтын хэ-рэгтэ тон түргөөр хүгжжэ байха-нынш илангаяа элгэт болоно. Рес-публикын городуудта, аймагуудай центрүүдтэ, промышленна томо-томо предприятнуудай дэргэдэ, хүдөө тосхонуудта эмнэлгын эмхи зургаануудай тоо жэл эрхэ бүри олошоржэ байна. Аймагай гү, али участково больницанууд, амбула-торинууд, фельдшерско-акушерскэ пунктнууд, нарийлгын байшангууд, хүүгдэй яслинууд ба садуд ай-маг бүхэндэ эмхидхэгдэнхэй. Рес-публика доторхи медицинскэ тус-эмхи зургаануудта хамта дээрээ хэдэн зуугаад врачуд ба дунда эрдэмтэй медицинскэ хүдэлмэри-лэгшэд ажаллажа байна. Энэ ха-даа тон ехэ хүсэн гээшэ. Городууд-та болон хүдөө нутагуудта, илан-гаяа колхознигуудай дунда, сани-тарно-гэгээрэлэй хүдэлмэри аша-тай үрэтэйгөөр, эршэмтэйгээр, үр-гэн далайсатайгаар эмхидхэгдэ энэ хүсые гүйсэдхөөр хэрлэхэ шу-хала. Арад зоной дунда санитарно-гэгээрэлэй хүдэлмэри эмхидхэхэ ба ябуулха гээшэ элүүрые хамгаалгын органуудай болон тэдэнэй хү-дэлмэрилэгшэдэй, врачудай болон медицинскэ бүхы хүдэлмэрилэгшэ-дэй нангин уялта байханынш мэд-дэжэ.

Зүгөөр, республикын Элүүрые хамгаалгын министерство, мүн тэр-нэй нутагуудтахи органууд хүн зоной дунда санитарно-гэгээрэлэй хүдэлмэри хангалтагүйгөөр ябуул-ха.

Торин, Байкало-Кударын, Ахын, Иволгын аймагуудта, тэршэлэн Улан-Удэ городской инфекционно бо-лон хүүгдэй больницануудта, центральна болон хүүгдэй поли-клиникүүдтэ, мүн медицинскэ бу-сад зарим эмхи зургаануудта энэ хүдэлмэри илангаяа муугаар эм-хидхэгдэнхэй.

Республикын ба аймагай эмнэл-гын эмхи зургаануудай врачуд, теоретикскэ бэлдэхэлээр болон дүй дүршлөөр түгэлдэр мэргэжл-тэд, Элүүрые хамгаалгын министр-ствын ба аймагай тагауудай хү-дэлмэрилэгшэд колхозуудта, поле-вой стануудта, малажалай ферм-нүүдтэ, МТС-үүдтэ, хүдөөгэй клу-буудта болон улаан булангуудта өшожо, медицинскэ темэд лекци уншахан ехэ хомор байдаг.

Ородой агуухэ эрдэмтэ И. П. Павловай физиологическа хургаал хүн зоной дунда хангалтагүйгөөр пропагандировагдана. Академик Павловай хургаал тухай, тэршэл-лэн советскэ медицинскэ наукин шэнэ шэнэ туйлалтанууд тухай олоннэтэдэ ойлгомжтой литерату-рые бурят-монгол хэлэн дээрэ ор-шуулжа, дэлгэрүүлхэ тушаа рес-публикын Элүүрые хамгаалгын министерство хэмжээ абаагүй.

Санитарна гэгээрэлэй байшангай хүдэлмэрилэгшэд хүдөө нутагууд-та санитарно-гэгээрэлэй хүдэлмэ-рин хэр зэргээр ябуулагдажа бай-хыньсэ хайтар хинан шалгажа үзэ-нхэй, энэ хүдэлмэри эмхидхэл-гэдэ методическа тухаламжа ба-гаар үзүүлнэ, энэ асуудалаар ха-гууран ойлгуулха агитаци ёшотой-гоор эмхидхэнхэй, санитарна темэ-дэ плакатауд, лозунгууд болон листовконууд илангаяа бурят-мон-гол хэлэн дээрэ дутамаг байна.

Арад зоной дунда санитарно-гэг-ээрэлэй хүдэлмэрин хангалтагүй байханынш гол шалтагануудай нэг-гэнишн юуб гэхэдэ, энэ хүдэлмэ-

риндэ хүсэд анхарал хандуулагда-гүйн, энээнис хэншье ударидагна-гүй.

Республикын Элүүрые хамгаал-гын министерство аймаг доторнх санитарно-гэгээрэлэй хүдэлмэрин хэр зэргээр ябуулагдажа байхан тухайнш аймгүйсэдкомуудай элүүрые хамгаалгын тагауудай тоосооо дуудлагдаггүй шахуу байна гэхэдэ ехэ алдуу болохогүй, яахалаб гэ-бэл, 1951 оной турша соо энэ асуу-далаар гансахан лэ аймагай тага-гай тоосооо дуулахан байха юм. Тинхэдэ, санитарно-гэгээрэлэй хү-дэлмэри найжаруулха тухайда БМАССР-эй Верховно Советдэй 1951 оной ноябрийн 2-ой тогтоолэй ямаараар бэлүүлэгдэжэ байхан ту-хай элүүрые хамгаалгын болон культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрин тагауудайнгаа тоосоонуудые айм-гүйсэдкомууд дуулагдаггүй.

Иймэ байдалыс саашадаа тэс-эжэ байхын аргагүй. Санитарно-гэг-ээрэлэй хүдэлмэри эмхидхэлгэ-дэ эрид хубилалта хэхэ ба найжа-руулха саг эрээ. Юундэб гэхэдэ, хэ-дэ хэдэн нутагуудта санитарна про-паганда ехэ हुла байна, зарим хүнүүд үбэмсөөрөө врачта тэрэ-дары ханданагүй, тимхэнэ халла-барита элзэб үбшнөөр хүнэй үбдэ-шэ ушарнууд үсөөн бэшэ тохёолдо-но.

БМАССР-эй Министруудэй Со-вет «Республикын хүн зоной дун-да санитарно-гэгээрэлэй хүдэлмэ-ри найжаруулха хэмжээнүүд ту-хай» тогтоол гаргажа, тэрэн соо-гоо тодорхой хэмжээ-ябуулану-удыс хараалхан байна. Санитарна пропагандада бүхы врачудыс бо-лон медицинскэ дунда эрдэмтэй бүхы хүдэлмэрилэгшэдэс ха-баадуулжа, эмнэлгын эмхи зур-гаануудташье, тэршэлэн илан-гаяа промышленна предприя-тинуудта, хүдөөгэй клубуудта, улаан булангуудта, полевой ста-нуудта, малажалай фермэнүүдтэ, МТС-үүдтэ санитарно-гэгээрэлэй хүдэлмэри үргэнөөр дэлгэрүүлхээр; аймагуудта болон городуудта энэ хүдэлмэрин хэр зэргээр ябуула-гдажа байхан тухайнш элүүрые хам-гаалгын тагауудай, мүн эмнэл-гын эмхи зургаануудай хүтэлбэри-лэгшэдэй тоосоонуудыс саг үргэл-жэ дуулажа байхаар; санитарна инспекторнуудэй семинар үнгэргэ-хөөр республикын Элүүрые хам-гаалгын министерство уялгалагда-ба.

Санитарно-гэгээрэлэй асуудал-нуудтаер литературые бурят-монгол хэлэн дээрэ хэблэн гаргаха яба-далла тусгаар анхарал хандуулжа, түрүү советскэ медицинскэ наукин болон элүүрые хамгаалгын шэнэ шэнэ туйлалтануудыс арад зоной дунда тунхаглахыньсэ санитарно-гэгээрэлэй республиканскэ бай-шанда дурадхагдаба.

Ажалшадай депутатуудай айма-гай болон городской Советүүдэй гүйсэдкомууд санитарно-гэгээрэ-лэй хүдэлмэрин ямаара ябуула-гдажа байхыс эрид шангаар хинан шалгажа байха, энэ асуудалыс гүйсэдкомуудайнгаа заседанууд дээрэ, мүн ажалшадай депутатууд-дай нутагуудтахи Советүүдэй сес-синүүд дээрэ зүбшэн хэлсээд, шу-хала хэмжээнүүдыс абажа байха уялгатай.

Энээнэй урда тээ санитарно-гэг-ээрэлэй хүдэлмэри ганса нэгэ хүнүүд ябуулдаг, энэ асуудалаар лекцинууд хаа-яа уншагдадаг бай-гаа. Мүнөө арад зоной дунда са-нитарна пропагандыс хаа хаанагүй үргэн далайсатайгаар дэлгэрүүл-жэ, энэ хүдэлмэридэ эрид хубила-лта хэхэ шухала болоо. Энээндэ ме-динскэ бүхы эмхи зургаанууд коллективээрээ хабаадалсаха зэр-гэтэй.

Элүүрыс хамгаалгын бүхы орга-нууд, культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд, кинофикациян тага-гууд санитарна пропагандын хү-дэлмэридэ эдэхитэйгээр, үүсхэл оролдолготойгоор хабаадалсаха уялгатай.

Культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэ-рин тагауудай лекторскэ бюро-гой, мүн хүдөөгэй лекторскэ нэгэ-дэлнүүдэй урда энэ асуудалаар ехэ хүндэтэй ба харюусалгатай зорилго табигданхай.

ВКП(б)-гэй горкомууд болон айкмууд, түбхын түрүүдэд тэдэнэй пропаганда ба агитацийн тагаууд санитарна пропагандын хүдэлмэ-ри ударидаха, энэ хэрэгтэ пар-тийна нүлөөгөө үзүүлхэ, бодото-туна хүргэхэ ёшотой.

ОРОНОЙ ПОЛИНУУД ДЭЭРЭ

Ставропольскэ хизаарай улам бүри олон колхозууд тарья хуряал-гада орожо байна. Тарья хадалга хаа хаанагүй комбайнуудаар хэг-дэнэ. Гүрэнэйгөө үмэнэхи түрүү-шын уялгыс болзроононь урид дүүргэхын түлөө мурьсөөн колхоз-зуудта дэлгэрнэ. Шэнэ ургасын тарьян Буденновскэ ба Карамы-скэ элеваторнуудта тушаагдажа эхилээ.

Астраханскэ областин колхоз-ууд орооһото культурануудай ху-ралгыс үргэнөөр ябуулжа байна. Талын районнуудай колхозууд поле-вой хүдэлмэринүүдыс механизацилһанай, түрүү агротехникэ нэг-тэрүүлһэнэй ашаар, үнгэрэгшэ жэ-лэйхидэ орходоо хураггүй элбэг ехэ тарья ургуулаа. Никольскэ, Енфтаевскэ ба Харабалинскэ райо-нуудай колхозууд түрүүшын хэдэн арбаад тонно тарья бэлдэхэлэй пунктнуудта тушааба.

Краснодарскэ хизаарай Верхне-Баканскэ, Курганинскэ ба Анапскэ районуудай хэдэ хэдэн колхозууд, мүн Адыгейскэ автономно обла-стин хүдөө ажыхын олон артель-нүүд намарай ячмень хуряжа эхи-лээ.

Азербайджанскэ ССР-эй Масля-нинскэ райондо тарья хуряалга амжалтатайгаар ябуулагдажа бай-на. «Сталинец-6» комбайнай за-луу жлоодоого Мамеджан Ба-баев тарья хуряжа сезондо түсэ-бөө Масаллинскэ МТС дотор эгээ түрүүлэн дүүргээ. Тэрэ халаа 375 гектар дээрһээ 6 мянга гаран центнер тарья хуряахан байна.

Июлин 7 (ТАСС).

Элбэг баян ургаса

Мүнөө жэлдэ ороной полинууд дээрэ орооһото культурануудай эл-бэг баян ургаса дээшжэ байна. Дагестанай Дербентскэ, Каякент-скэ ба бусад районуудай олон колхозууд уналагдалагүй газарай гектар бүриһөө 120—140 пүүд яч-мень хуряана.

Краснодарскэ хизаарай Дабин-скэ районной «Память Ильича» гэ-жэ хүдөө ажыхын артельсэ хүдэл-мэрилжэ байгаа комбайнернууд гектар бүриһөө 183 хүрэтэр пүүд тарья хуряана. Энэ районной Буден-нын нэрэмжэтэ колхоздо гектар бүриһөө 240 хүрэтэр пүүд намарай ячмень хуряагдана.

Одесскэ областин районуудай дүрбэнэй гурбан хубилан комбай-наар тарья хадалга үргэнөөр ябуу-лагдажа байна. Хүдөө ажыхын хэ-дэн арбаад артельнүүд гектар бү-риһөө 120—150 ба дээшшье пүүд намарай шэниисэ хуряана.

Шэнэ ургасын тарьян гүрэнэй бэлдэхэлэй пунктнуудта тушаагда-на.

УЛАН-УДЫН ШЭНЭ БАРИЛГАНУУД

Манай республикын столицада жэл эрэхэ тутам шэнэ шэнэ гэр-нүүд баригдана, горолюмнай ули-цануудта шулуу дэлдигдэжэ, модо-таригдажа болбосон түхэлтэй бол-гогдоно.

Городыс түсэлбэхэ ба шэнэдхэн байгуулха талаар баталагдалан проектын ёшоор, хамагай түрүүндэ городской центральной уличануудта: «Победа» проспект, Ленинэй, Сталиной, Куйбышевэй, Ранжуро-вай нэрэмжэтэ болон бусад улица-нуудта шэнэ барилганууд бодхоог-дохо байна.

Ленинэй нэрэмжэтэ улицида баригдалан опера ба баледэй театрын байшан мүнөө жэлдэ ашагдалада оруулагдахан. Театрын дэргэдхи талмай заагдана, аллей хэгдэнэ. Тэндэ элдэб олон модол нуулга-данхай. Советүүдэй гостиница ба «Прогресс» кинотеатрын хоорондо партино-гэгээрэлэй байшангай гурбан дахбар гэрий барилга энэ жэлдэ эхилгэдэхэ юм. Тэрэ хадаа архитектура найхан барилгаараа правительствын талмай гоёохо бай-на. Ранжуровой нэрэмжэтэ улицида Пединститудай байшангай зэргэ-лүүлэн байрын гурбан дахбар гэрий баригдажа байна. Тэрэнэй барил-га энэ оной 4-дэхн кварталда дүүр-

МАНАЙ РЕСПУБЛИКА ДОТОР

Паньковой үүсхэлэй дэмжэнэ

Республикын машинистнуудта, Кяхтын МТС-эй самоходно сено-косилкын солото машинист Г. Пань-ковой хандаһан үүсхэлэе тус ай-магай колхозуудай машинистнууд халуунаар дэмжэнэ.

Энэ МТС-эй сенокосилкын агре-гадай машинист Цырен Доржита-

ров сезон соо 800 га газарай үбнэ сабшаха уялта абанхай. Сталиной нэрэмжэтэ колхозой сенокосилкын машинист Лхасуран Данжуров үдэр бүри 5—6 гектар газарай үб-нэ сабшаха уялта абаа.

С. Зодбосв.

Һү ехээр хаахын түлөө тэмсэнэ

Исынгын сомоной Ленинэй нэ-рэмжэтэ колхозой (Ярууна) МТФ-гэй (даагшань Г. Морохонов) малшад үнгэрэгшэ үбэлэй үелэ хэ-дэ ехэ хүйтэн байбашье хаань, үхэр малаа тарганаар, хоролто-гүйгөөр ондо оруулаа.

Илангаяа Чимыт-Доржи Дашин-дондоковой гүүртынхид колхоз дээрээ шалгана. Энэ гүүртэ мүнөө 178 толгой үхэрнүүдэ нэгэ-шье хоролтогүйгөөр ондо оруулаад,

тэднһээ 170 тугал абажа бүгэ-дэнье тобир тарганаар түлүүлжэ байна. Энэ гүүртын наалишад—стахановцууд Х. Аригунова, Х. Гармаева гэгшэд 20 ба 21 үнээ түрүүлэд, тугалнуудаа найнаар харуулаха.

Мүнөө үелэ энэ колхозой МТФ-гэй хүдэлмэрилэгшэд һү ехээр хаахын түлөө тэмсэн, үнөөдэйнгээ харууныс нилээд найжаруулаа.

В. Байбородян.

Нүүдэл выставкэ

Академик Обручевой нэрэмжэтэ хизаар ороной шэнжлэхэ музейдэ (Кяхта) «Полевой буртаг үбнэ-нүүд» гэгэн темэтэй нүүдэл вы-ставкэ эмхидхэгдэбэ. Тэрэндэ ай-магай колхозуудай полинуудыс да-радаг буртаг үбнэүүд табигдан-хай. Буртаг үбнэ бүхэнэй дэргэдэ тэрэнэй шэнжэ түхэл ба тэдэнэй тэмсэхэ арга метод тухай заа-бари бэшгэлдэн байха юм.

Тус выставкэ Сүбэгтын, Усть-Кяхтын сомонуудай колхозуудта абаацагдалан ба музейн научна хүдэлмэрилэгшэ агроном нүхэр

Холкина «Буртаг үбнэ ба тэрэн-тэй тэмсэхэ арга метод» гэгэн те-мээр колхознигуудай дунда хоёрэл-дөө үнгэрэгшэн байна. Тус выстав-кыс колхознигууд ехэ хонирхон харана.

Мүнөө Ворошиловой нэрэмжэтэ колхозой (Усть-Киран) гэгшүүд һаяын үдэрнүүдтэ 900 гектар тар-янай талмайе буртаг үбнэһөө сээрлэгжэ дүүргээ. Эндэ Усть-Киранай долоон жэлэй хургуулин хургалшад элэхитэйгээр хабаадал-саһан байна.

З. Семёнов.

Мүнгэн шанда хүртэбэ

«Улаан Бургалтай» колхозой (Тори) ангуушан нүхэр Жагбаев 1952 ондо 11 шонин ба бусад үнэ-тэ ангуудай арануудыс «Загот-живсырьё» тушааһан байна.

Нүхэр Жагбаев ангуудыс барил-гаар амжалта туйлаһанайнгаа тү-лөө 2750 түхэригэй мүнгэн шанда хүртөө.

Долоон жэлэй хургуулин хүүгдэй байха хамтын байра, агрооотехническэ кабинет болон библиотека йруулын мяханай овоходо баригдажа хүүрбө. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: совхозой электромеханикэ библиотекын байшанда электротехническэ провада оруулжа байна.

М. Миневэй фото.

Улан-Удэдэ дуунай һайндэр болобо

БМАССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэм-жэтэ стадион һайндэрһеер шэ-мэглэгдэнхэй байба. Июлин 6-най үдэр тэндэ дуунай нинтэ городской һайндэр үнгэргэгдөө. Үдэрэй 12 час болохохо байхада, стадиной зүүн трибунануудыс һайндэртэ хабаадал-шад эзэлһэн байна. Тэдэнэр хадаа пионернүүдэй лагерьнуудһаа, ажа-лай резервнүүдэй хургуулиннуудаа, городской предприятй ба эмхи зур-гаануудһаа эрээ. Баруун трибуна-нуудһын олон зон эзэлээ. Тэдэнэр харахаяа ергэшад—айлшад...

...Үдэрэй 12 час Советскэ Союзай Гимнын жабхаланта һайхан ялга суурятаба. Тэрэниис гурбан мян-гаад хүн дирижер Батуевай хүтэл-бэри доро духовой оркестрын үдэ-шэлгэтэйгөөр дуулаа. Гимнын һүү-лээр Эхэ орон тухай дуун, Демокра-тическа залуушуулай гимн, эб най-рамдал хамгаалга тухай, «Москва —Пекин» гэжэ дуунууд дуулагдаа.

Хоорой һүүлээр Ленинэй оренто ПВЗ-гэй культурын ордоной, түмэр-замшадай, мяханай комбиндаг, механизированнэ шэлэй заводой, сэмбын фабрикийн клубуудай, При-городнэ районной культурын бай-шангай коллективнүүдэй концерт болоо. Стадиной ногоон зүлгэтэ талмай дээрэ самодельныс иску-ствын олон янзын номернууд—дуу-нууд, пляска, уранһайханаар уншал-ганууд, арадай оркестрнүүдэй наа-далга болон бусад гүйсэдхэгдөө.

Гурбан отделениитэй эхэ концерт физкультурна мурьсөөгөөр дүүрээ. Дуунай һайндэр хадаа комму-низм байгуулхын түлөө тэмсэлдэ, эб найрамдал ба арадуудай хоо-рондох ханибарисаа бэхжүүл-хын түлөө Бурят-Монголой арадуу-лын түлөөсэ байхыс гэршэлэн харуулаа.

И. Комиссаров.

Түсэбһөө гадуур нооһо тушаана

Торин аймагай колхозууд гү-рэндэ нооһо тушааха энэ жэл-лэйнгээ түсэбөө амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Жэлэйнгээ түсэ-бһөө дүүргэнэ 9 колхозууд түсэб-һөө гадуур нооһо тушаана.

Молотовой ба Калининэй нэрэм-жэтэ колхозуудай гэгшүүд нооһо тушаалгана болзроононь урид дүүргээ.

Г. Ильин.

Ургасаяа һайнаар харууһална

Кяхтын аймагай колхозуудай полинуудай зарим участогуудай хара тарьян ба шэниисэ 20—30 сантиметр үндэртэй болоо. Аймагай колхозууд мүнөө жэлдэ элбэг баян ургаса хурхахын тула тарьяалан-гаа һайнаар харууһална. Усть-Ки-ранскэ селсоведэй Ворошиловой нэрэмжэтэ колхозой гэгшүүд 500 гектар, Кировэй нэрэмжэтэ колхоз 300 гектар тарьяанай полинуудыс бог буртаг ногоонуудһаа сээрлээ.

уранһайханай мастерскойн байшан бодхоогдожо байна. «Динамо» стадион тушаа 8—12 байратайнууд Бурсттрестын, горжилуправле-ния, искусствын хэрэгүүднэ эр-хилхэ управленин, главинверма-гай, Пединститудай табан хошоод дахбар гэрнүүд баригдажа эхилэн-хэй. Свобода улицида маслпром хоёр дахбар байшан барига ороо.

Советскэ улицар Бурят-Монго-лой зооветинститут байрын хоёр дахбар гэр барижа дүүргүүтэй бай-на. Мүн тиммэ гэр Шмидт улицида баригдажа байха юм.

Зүүн-Сибирин түмэр замай уп-равленин Международно улицида 8 ба 14 байратай хоёр дахбар гэр-нигстралине асфальтировальхын тула хонхор хобоонуудын жэгдэлэгдэ-жэ байна. МВД-гэй 4 дахбар байшангай барилга дүүргэгдэхэ дү-тэлэнхэй. Тэршэлэн тус проспек-тээр Тракторвой улцын булан дээрэ 30 айлай байха байратай гэрий барилга эхилбэ. Тракторвой улицар культура ба амаралгын парк шэрэм нүргөөр хүрээлэгдэжэ байна.

«Победа» проспектээр Шефскэ улцын булан дээрэ 1953 ондо 24 байратай Бурмонкоопсоюзай бай-шан баригдахаар хараалгдана. Куйбышевэй нэрэмжэтэ улицида

Ленинэй нэрэмжэтэ улицида ав-томатическа телефонно станция барилга эхилбэ.

Удын урда бээдэ инфекционно больницын райондо республиканскэ больницын терапевтическэ корпусой барилга һаяар эхилхэнэ. Энэ жэлдэ тус хүдэлмэридэ 700 мянган түхэриг табигдаа. Мүн тэрэ шадар хүдөө ажыхын техникумдай барилга хэхэ газар олоод, мүнөө тэрэнэй техни-ческэ документаци зоёхохо хүдэл-мэри дүүргэгдэхэ байна. № 35 хур-гуулин хажууда 8—8 байратай байрын хоёр гэрий барилга, энэ жэлдэ дүүргэгдэхэ юм. Тэршэлэн 8—8 байратай хоёр гэр, 100 хүнэй байха хамтын байра сэмбын фабри-када баригдажа байна. Бабушки-най нэрэмжэтэ улицида 350 хүнэй нууриутай шэнэ кинотеатр баригда-хаар хараалгадаба.

Гэр байрануудыс шанар һайнтай-гаар бариха, табигдалан мүнхэн зөөриис дүүрэнээр хэрлэхэ зорил-го манай городской ведомственнэ эм-хи зургаануудай урда табигдана.

В. ПАВЛОВ, Улан-Уд-городой главна архитектор.

ПАРТИНА АЖАБАЙДАЛ

Колхозуудыг эмхидхэлэй-ажахын талаарнь бэхжүүлхын түлөө аймагай парторганизаци ингэжэ тэмсэжэ

Социалистическ хүдөө ажыхы али бүхы талаань хүгжөөх, колхознигуудай материална ба культурна хэмжээ улам дээшлүүлх, артельнуудыг эмхидхэлэй-ажахын талаарнь саашадань бэхжүүлх хэрэгтэ большевистск парти, советскэ правительств ба нүхэр Сталин саг үргэлжэ анхрал табина.

«Колхозуудта хүдөө ажыхын артелинь Устав эбдэлгые усадхаха хэмжээнүүд тухай» СССР-эй Министруудай Советэй ба ВКП(б)-гэй Центральна Комитетэй 1946 оной сентябрийн 19-нэй тогтоол энэ анхрал оролдолгын эли тодо жэшээ болон.

Парти, правительствын заабарие манай аймагай зарим партийна организацинууд, советскэ ба хүдөө ажыхын оргунууд хүсэд дүүргэггүй, хүдөө ажыхын артелинь Устав эбдэлгын баримтануудтай нулаар тэмсэдэг, колхозно ажабайдалай үндэсн хуулинь сахижын хойноосо зохицо хяналта табидаггүй байгаа.

Эдэ бүгэдэн эсэстэ хүдөө ажыхын артелинь Устав эбдэлгын баримтанууд мүнөө хүрэтэр усадхагдаггүй байха юм. Колхозой мал, продуктууд ба бусад зөөри үндэг, артелинь хэрэгүүдэ хүтэлбэрлэх демократическа үндэсн хуулинь сахидаггүй ябадал үшөө үзэгдэнэ. Жэшээхэдэ, Дулаиска селсоветэй «Байкал» колхозой түрүүлэгшэ байхан И. Н. Норов дүрбэн толгой эбэртэ бодо мал колхознигуудта минитээр үгтээн байха юм. Энэ артельдэ финансова журам эбдэлгэдэ байгаа. Габэл, капиталовложенин мүнгэн зөөри ажыхын юрын хэрэгсэлдэ гаргашагдадал, колхознигуудта авансаар үгтэлэг байхан юм. Устав бүдүүлгээр эбдэлгэ нэйнгээ түлөө Норов партинаа гаргагдан ба хуулинь харюусалгада хабаадуулагдан байна.

Мүн Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ байхан Ермоев гэгшэ ажалдаа эзн бусаар ханданай, продуктуудыг үрнэжэ ба хүдөө ажыхын артелинь демократическа үндэсн хуулинь эбдэлгэ түлөө хүдэлмэригөө гаргагдавал, партийна шанга харюусалгада хабаадуулагдаа. Тус артелинь МТФ-е даагша байхан Комиссаров гэгшэ колхозой үнэе хуули бусаар андалдажа абананайгаа түлөө хүдэлмэригөө сүлөөлгэдээн ба партинаа гаргагдан байна.

Хүдөө ажыхын зарим артелинуудтэ, жэшээхэдэ, Куйбисевай, Сталиной нэрэмжэтэ, «Красный рыба» колхозуудта үнэгэрэгшэ жэлдэ агротехническ эбдэлгэнээ боложо, орооно то культурануудай ургаса хуряаха түсбэ дүүргэгдэггүй, малынь ашаг шэмэ багатай байба. Эдэ бүгэдэ хадаа нийтын ажахы саашадань хүгжөөлгэдэ эхэ наад ушаруулан байха юм.

Колхозуудыг хүтэлбэрлэгдэхин эхэ алдуу, дутуунуудыг хараадаа абан, энэ жэлдэ ВКП(б)-гэй аймаг артелинуудай хэрэгүүдэ гүнзгүүгөөр ноирхожо, колхозуудыг эмхидхэлэй-ажыхын талаарнь бэхжүүлх, хүдөө ажыхын артелинь Устав сахиа асуудалуудта ай-

магай партийна организацин гол анхаралыг хандуулдаг болоо.

Март харала ВКП(б)-гэй айкомой пленум боложо, «Колхозуудта хүдөө ажыхын артелинь Устав эбдэлгые усадхаха хэмжээнүүд тухай» СССР-эй Министруудай Советэй ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоолой ямаар дүүргэгдэжэ байхан тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдээ.

Партийн айком хадаа пленумэй шийдхэбэриг бэлдүүлэн, хүдөө ажыхын артелинь Уставай ямаар сахигдажа байһыг ходоодоо шалгадаг, энэ хэрэгтэ партийна эхин организацинуудай түргыг ба харюусалгыг дээшлүүлэгдэ болоо.

Артелинуудыг эмхидхэлэй-ажыхын талаар саашадань бэхжүүлхэ тодорхой хэмжээ-ябууланууд аймагай бүхы колхозуудта апрель бамай нарануудта зохиогдонон байха юм. Хүдөөгэй бүхы коммунистууд, эдэхитэд ба жиирэй колхознигууд энэ хүдэлмэриг эдэхитэйгээр хабаадаа нэн. Эдэ хэмжээ-ябуулануудынь ВКП(б)-гэй айкомой бюорогй засадани дээрэ баталагдахан, колхознигуудай хамтын сугланууд дээрэ зүбшэн хэлсэгдээн байха юм. Таряанай ургаса дээшлүүлжэ, малай ашаг шэмэ үгтэлгые улам үргэжэ, загаша барилга үргэлжэжэ олзо доходоо эхэ болгохыг Лениной нэрэмжэтэ хүдөө ажыхын артелинь гэгшүүд шийдэлэн байна. Колхознигуудай үгэ хэрэг зөөригөө алгасалданай. Тус колхоз хабарай тарилгыг агротехническ эрхм болзоруудта, найн шарнаргаар хэжэ дүүргэжэ. Шэнинсын 70 үлүүтэй процентнь хэрээ-нэлүүлжэ тарья, газарай хурьһэндэ нэлүүдэ найнаар үгтэжүүлжэ хээ. Малажал хүгжөөхэ түсбэ бүхы түрэлэй адуу малаар үлүүлэн дүүргэгдээ. Мүн тэдэнэй ашаг шэмэ үгтэлгын элитээр дээшлээ.

Гурбан жэхээн колхозууд 1946 ондо 878,7 мянган түхэригэй гол зөөригэй байгаа наа, тэдэнэр Лениной нэрэмжэтэ артель боложо хамтараал байхадаа, мүнөө 1 миллион 300 мянган түхэригэй гол зөөри хошолтой болоо. Колхоз гурбэндэ үндэг, нооно тушаажа дүүргэдэ байна. Гадна, шэнэ барилга хэхи, колхозно үйлдбэригөө механизацилхын тулада эхэ капиталовложени оруулжа шадаа. Нүүлэй хоёр-гурбан жэл соо элдэб хүсэтэй 15 двигател, 3 автомашина худалдажа абан, электрин хүсөөр үнэе нааха, хонн хайшалха аппаратуудыг ферментүүдтэ тодохон, үйлдбэриг ба культуруу ажаануудай 10 байрануудыг шэнэжэ барихан байха юм. Артелинь гэгшүүдэй олзо доход шүүд нэмэнэ. Үнэгэрэгшэ жэлэй дүнгөөр олхон колхознигуудын тус бүридэ 20—30 центнер орооно, 2 түхэриг мүнэ ажалта үдэрнүүдтэ абаа. Тинхэдэ зарим колхознигуудта 70—75 центнер орооно хүртээн байна.

Колхозоо эмхидхэлэй-ажыхын талаарнь бэхжүүлхэ хэмжээ-ябууланууд Пушкинай нэрэмжэтэ колхоздо муу бэшээр бэлдүүлэгдэнэ. Тус артелинь үсхэбэрлэхэ нэгэ жэлэй

хонн үсхэбэрлэхэ табанжэлэй түсбэ дүүргэдэ, бусад малнуудад түсбөө мүн дүүргэхэнь ойртожо байна. Эндэ түтэй үнэелын илгаданхай. Үнэгэдэ үдэр соо 3 дахин наадаг, хүнийн адуудалга байха юм. Колхоз мүнөө 100 шахуу мянган түхэригэй доход түсбөө гадуур оруулха юм.

Колхозуудыг эмхидхэлэй-ажыхын талаарнь бэхжүүлхэ хадаа колхозуудай түрүүлэгшэнь эрхэ бэхжүүлжэ, тэдэнэй тэмсэгэй эхэ хүдэлмэри ябуулхыг эрнэ. Зарим колхозуудай түрүүлэгшэнь энэ жэлдэ мэргэжэлтэд ба хүдөө ажыхын дүй дүршэлтэй хүнүүд элгэгдээн байха юм. Жэшээхэдэ, Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ ветфельдшер нүхэр Ц. Х. Баженов, Сталиной нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшээр аймгүйсэдкомой хүдөө ажыхын таһагыг даагша байхан нүхэр Ф. М. Быков хунгагдан байха юм.

Аймагай колхозно кадрнуудай политическ эрлэнь ба мэргэжэл шадабарие дээшлүүлхэ хэрэгтэ анхрал эхээр табигдалаг болоо. ВКП(б)-гэй айкомой гэгшэдэ колхозуудай түрүүлэгшэнь сэг үргэлжын семинар байгуулагдаад, хүдэлмэриг байдаг. Тин колхозуудай хүтэлбэрлэгшэдэ зориулжа, нара бүридэ хоёр гурбан үдэрэй туршала лекцинууд хэгдэнэ. Тинхэдэ хүдөө ажыхын экономикны асуудалууд, тэрэнэлэн политическ темнүүдээр лекцинууд гол түлэб уншагдаг байна.

Партийна эхин организацинуудай секретаруудай нураалсала, тэдэни хүүмүүжүүлгэдэ партинай айком багачбэш анхрал хандуулна. Партийна байгуулалтын, хүдөө ажыхын экономикны асуудалуудад тэдэнэл зориулагдан сэг үргэлжын семинар эмхидхэгдэнэ.

Парторганизацинуудай секретаруудай тоосоо ВКП(б)-гэй айкомой бюорогй засадани дээрэ шалгалта тэдэнэй ябуулагдаха хүдэлмэрин шухала формо болон. Үнэгэрэгшэ жэлдэ, мүн энэ жэлэй 6 нара соо партино-эмхидхэлэй ба партино-политическ хүдэлмэрин тус тус асуудалуудад 11 секретаруудай тоосоо айкомой бюорогй засадани дээрэ шагнахан байнада.

Найнаар табигдан партийна хүдэлмэри аймагай ажыхын хүтэлбэрдэ найн нүлөө үзүүлнэ.

Гэгэ зуура, манай хүдэлмэриг доторхой дутагдалууд бии. Хүдөө ажыхын артелинь Устав эбдэлгын баримтанууд үшөө хүсэд усадхагдаагүй. Зарим колхозууд абанан социалистическ уялануудад хүсэд дүүргэггүй.

Мүнөө аймагай партийна организаци тэмсэл бэлдэхэ, малай байра бариха, тарилгын хойноосо харуулаха, тарья хуряалгада ба гурбэндэ тушаалгада бэлдэхэ, гурнэгшэ урхтай бүхы уялануудыг дүүргэхэ хэрэгтэ анхаралаа эхээр табижа байна.

С. Коновалов, ВКП(б)-гэй Байкало-Кударын айкомой секретарь.

Данзан Тубанович Батоев Улан-Удны Лениной орден то паровоз-вагонно заводу механическа 1-дхи цехта харуулаагшаар хүдэлмэриг азуураа, үйлдбэриг даалгариныг саг үргэлжэ 250—300 процент дүүргэнэ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Д. Т. Батоев, 3. Веснинагай фото.

Культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудта анхрал хандуулха шухала

Торин аймагта нүүлэй үдэл культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри тон хангалтаггүйгөөр ябуулагдана. Колхозуудай болон хүдөөгэй библиотекнууд, клубууд, уншалгын байшанууд хүдэлмэриг зогсоожорхё. Ушар шалтаганынь юуб гэхэдэ, культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудта анхрал хандуулагданайгүй. Жэшээхэдэ, Доодо-Торин, Тохойн уншалгын байшанууд, Худалтаска хүдөөгэй библиотекэ шухала хэрэгсэлүүдээр хангалтаггүй байхаа гадна, өөрын тусхайта байраггүй байха юм. Тэршэлэн «Путь Ленина», «Улаан Бургалтай», Сталиной нэрэмжэтэ колхозой клубууд тон муугаар түхээрэгдэнхэй. Тэндэ нэгшэ плакат, лозунг, витринэ байдаггүй. Тус клубуудыг даагдах хүдэлмэри Колдана, Табанов, Преловская гэгшэд экхидхэ оидоо ажалда хабаадуулагдана. Сталиной нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Федоров, партийна эхин организацин секретарь нүхэр Тугаринов гэгшэд культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриг тоодоггүй заншалтай, колхозойнгоо клубыг шухала хэрэгсэлүүдээр хангахыг оролддоггүй.

Юрэнхыдэ аймаг доторхой культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд муугаар финансировалагдана. Тинмэнэ үбэлдэ нулаар бэлдхэнэ. Июлинь 1-нэй мэдэгтээр хүдөөгэй клубууд, уншалгын байшанууд, библиотекнууд нэгшэ кубометр түлөө бэлдэхэдүй байнаар.

Свердловой, Андреевой нэрэмжэтэ колхозуудта клубууд шэнээр барихаа ёһотой аад, баригданайгүй. Гадна, культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудта хүдэлмэриг шадахагүй хүнүүд томилогдоолог байха юм. Жэшээхэдэ, Наринай хүдөөгэй клубыг даагшаар нүхэр Ландина томилогдоохыг, дүй дүршэлгүй, ямаршэ бэлдэхгүй байхан дээрээ муртэй юумэ хэжэгүй. Мүн нимэрхүү баримтанууд бусадшэ эмхи зургаануудта ороон үзэгдэнэ. Г. Чесанский.

МОДО БЭЛЭДХЭЛЭЙ ЕРЭХЭ СЕЗОНДО ЭНЭ ГЭНЭЭР БЭЛЭДХЭХЭ

Манай республикын ой модоной промышленностин предпритиууд модо бэлдэххэ үнэгэрэгшэ сезондо даалгариныг хангалтаггүйгөөр дүүргэжэ, эхэ хэмжээнэй барилгын модо арадай ажахыда дутуу үгтээн байгаа. Илангаяа модо шэрээхэ түсбэ таһалдан юм.

Иймэ ушар юун дээрэнэ гарааб гэхэдэ, нэн түрүүндэ, модо бэлдэхэлэй үнэгэрэгшэ намар-үбэлэй сезондо муугаар бэлдэхэн дээрэнэ болонон байна. Жэшээн, Курбын леспрохозой модошодой байха гэр байра саг соонь заабарилжа, хүдэлмэригшэдэ нормална услово байгуулаха шадаагүй нэн. Мүн Хорин леспрохозойхид трелёвочно тракторнуудыг, автомашинуудыг муугаар заабарилхан байгаа.

Тэршэлэн Черемуховска леспрохозой хүтэлбэри механизмуудыг шанар муутайгаар заабарилхаа гадна, аяар 40 гаран тракторнуудыг, лебедкинуудыг болон шифернуудыг дутуу бэлдэхэ, экхэнхи машинануудад гараж соогоо даажа байха баатай болоо нэн.

Улан-Удны «Механлит» заводто заабарилгадан автомашинуудай олонинь лесочастогуудта хүрэнгүй, дахиад заабарилгада оруулагдан ушарнууд үзэгдөө бэлэй. Мүн Хандагайн, Черемуховска болон бусад леспрохозууд модо бэлдэхээр гүнзэгй таһалдаа ороһон юм.

Эдэ бүхы эхэ дутагдалнуудыг дахин дахатагуйн тулада модо бэлдэхэлэй ерэхэ сезондо бэлдэхыг үргэн фронтээр ябуулха гэшэ ой модоной промышленностин предпритиуудай хүтэлбэригшэдэй мүнөөдэрэй шухала зорилгонуудай нэгэн болоо.

Модо бэлдэхэлэй ерэхэ сезондо бэлдэхэ хэхи тулада «Бурмонголесс» трестын предпритиуудта аяар 9107 мянган түхэриг правительствээр номолодоо. Энэ мүнгыг ашагтайгаар ба зүбөөр гаргашаха шухала. Түбхын түрүүндэ, 7500 квадратна метртэй гэр байра бэлдгэдэ ёһотой, 300 километр ута аборгунтоа, тракторна харгы заабарилжа, 380 автомашина, 3 паровоз, 117 трелёвочно трактор, нүүдэл 73 электростанци, хэдэн

«БҮРЯТ-МОНГОЛЫН ҮНЭНДЭ» БЭШЭНЭЙ НҮҮЛЭЭР

«Харгы заабарилга тухай»

Улан-Удэ городоо Бичурын аймаг хүрэтэрхй харгы заабарилгаданай гэжэ манай газетын ичинин 10-най номерто нимэ гаргагтайгаар толилогдоһон статья соо хэлэгдэ нэн.

Манай редакция БМАССР-эй Министруудай Советэй дэргэдхй харгын Управленин начальнык нүхэр Цыреторовэй мэдээсэлэй ёһоор, статья соо хэлэгдэнэ ба-

«Садаа харууланайгүй»

Иймэ гаргагтай статья манай газетын ичинин 11-най номерто толилогдоо нэн. Статья соо Яруунын аймагай центртэй сад харууланай дээрэнэ хандаржа байха гэжэ хэлэгдэнэ юм. Статья соо заагдан баримтанууд шалгалтаар булта тодорой.

олон хүдэлмэришэдэй клубуудыг заабарилха ёһотой бай.

Номологдоһон энэ мүнгыг зүбөөр гаргашаха хэрэгтэ предпритиуудай хүтэлбэригшэддөө гадна, леспрохозуудай главна инженер-нүүд сэхэ харюусаха ёһотой. Энэ-нэй урда жэлнүүдтэ предпритиуудай инженерүүд энэ талаар ямаршэ харюусалга өгөхэдөө абангүй үлэдэг нэн. Заабарилгадан механизмуудай шанарыг найнаар шалгажа зөөд, дутагдалнуудыг ээмэтэ хүнэй гаргаар дахин заһуулха гэшэ инженерүүдэй уялга мүн.

«Бурмонголесс» трестын 13 предпритиуудай оройдоо 6-нинь ерэхэ сезондо бага сага бэлдэхэ эхэ боложо байна. Тинхэдэ, модо бэлдэхээр шийдхыг нуури эзэлдэг Хандагайн, Эрийскэ, Хандагатайн болон бусад леспрохозууд энэ хүдэлмэриг эхилдэггүй байнаар.

Энэ байдалыг найн мэдэхэ байбаше, «Бурмонголесс» трестын главна инженер нүхэр Теплов дурсагдан дутагдалнуудыг дары усадхаха талаар зохио хэмжээ абанайгүй. Иймэ байдалыг саашаа тэсэхын аргагүй.

Леспрохозуудай партийна болон профсоюзна организацинууд энэ хүдэлмэриг ябадаг кадрова хүдэлмэришэдэй дунда агитацион-ойлгууламжын хүдэлмэри үдэр бүри ябуулжа, тэдэныг шэн габьяата ажалда зоригжуулха үүргтэй. Гэр байрануудай ба механизмуудай заабарилгын шанарай хойноосо нарин нигта хяналта хэхэ хэрэгтэй.

Ой модоной промышленностыда үни удаан саг соо эрхм найнаар хүдэлмэригшэдэй түлөө манай республикын олон модошод Советскэ Союзай орденууд болон медальнуудад шагнагдаа. Правительств болон партинай энэ хангалта оролдолгын харюуда манай модошод модо урадхуулгын ба ерэхэ сезондо бэлдэхэлэй хүдэлмэрин темпыг эрд хурдлахаа зэрэгтэй.

К. Скворцов, ВКП(б)-гэй обкомой хүндэ промышленностин таһагай инструктор.

Аймагай хүдөө ажыхын таһагуудай эмхидхэхы үүргыг дээшлүүлхэ

Большевистскэ партинай ба Советскэ правительствын тон эхэ туһаламжын ашаар, мүн өөһэдхыгөө оролдосотой найн ажаалаар манай республикын хүдөө ажыхын хүдэлмэригшэд колхозно ажахыгаа саашадань хүгжөөхын түлөө тэмсэдэ нилээд эхэ амжалтануудыг туйлана. Тэдэнэр арадай ажаарын түсбөөр хараалагдан даабаринуудыг амжалтагтайгаар дүүргэжэ байха юм.

Үнэгэрэгшэ хахал жэлэй турша соо колхозуудай ажыхын бүхы халбаринууд нилээд эхээр хүгжөөдөө. Колхознигууд ба колхозничанууд машинно-тракторна станцинуудай механизаторнуудтай хамта орооно то культурануудай тарилгыг агротехническ болзор соонь найн шарнаргаар дүүргээн байна. Олон аймагууд малайнаа үбэлжэлгыг ба шэнэ түл абагыг амжалтагтайгаар түгсэхэжэ, нийтын ашаг шэмэ малажал хүгжөөхэ түсбэ дүүргээн ба үлүүлэн дүүргээн байха юм. Мүнөө нооно хайшалжа дүүргэгдээ. гурбэндэ тушааха, мүн манай зүний бэлшээрнэ эмхидхэхэ болон бусад шухала хүдэлмэринүүд хэгдэжэ байна. Малай ашаг шэмэ дээшлүүлхын түлөө социалистическэ мурьсөөндэ олон наалишад ба хоншоод үнэгэрэгшэ хахал жэлэй турша соо найн показателнуудыг туйлажа, республикыска хүндэлэлэй доскада бэшгэдэ.

Хүдөө ажыхыг хүгжөөхын түлөө үнэгэрэгшэд шухалын шухала бүхы хэмжээ-ябуулануудыг хү-

тэлбэрлэхэ ба эмхидхэхэ үүргээ олон аймагуудай хүдөө ажыхын таһагууд, тэдэнэй мэргэжэлтэд нилээд дээшлүүлээ. Жэшээхэдэ, Кабанскын аймагай хүдөө ажыхын таһаг (даагшан нүхэр Жаркой) муу бэшээр хүдэлмэригшэ. Тус таһагай ахалагша мэргэжэлтэд нүхэр Квашников, Хамаганов ба Худеаев гэгшэдэй хүтэлбэрээр агрономууд, зооветеринарна хүдэлмэригшэд хүдөө ажыхын шухалын шухала хэрэгсэл-ябуулануудыг үнэгэрэгдэнэ колхозуудта ёһотой туһаламжа үзүүлэдэг, хүдөө ажыхын артелинь Уставай дүүргэлгыг саг үргэлжэ хинадаг байха юм. Нүүлэй үдэл энэ аймагай хүдөө ажыхын мэргэжэлтэд ажахыгаа хүгжөөхэ перспективтэ түсбүүлыг табидаһан колхозуудта эхэ туһа хүргөө. Мүн Байкало-Кударын аймагай хүдөө ажыхын таһагай хүтэлбэрлэгшэд хүдэлмэриг найнаар эмхидхэжэ шадаһан байна.

Тинмэнэ нүүлэй жэлнүүдтэ эдэ аймагуудай колхозуудай ажыхын нилээд бэхжүүлгын, бусад аймагуудта орхолоо хүдөө ажыхын культурануудай үндэр ургаса жэл бүри хурядаг, нийтын малажал найнаар хүгжөөдэг байһанинь элитэ болон.

Гэгхэтэй хамта, зарим аймагай хүдөө ажыхын таһагууд тинмэ найнаар хүдэлмэригшэдгүй, колхозуудыг нулаар хинадаг байна. Тэрэнэй гэгээр олон колхозууд муугаар хүдэлмэригшэд, хүдөө ажыхын артелинь Устав эбдэлгэдэ байха юм. Тэршэлэн хүдөө ажа-

хын таһагуудай олон тоото мэргэжэлтэд хангалтаггүйгөөр ашагдалагдана. Тэдэнэр колхозно үйлдбэриг эмхидхэгшэд, түрүү мичуринска агробиологическа наукин пропагандастууд байхын орондо, олон ушарта учетнигууд ба статистикуудай үүргэ дүүргэдэг байна. Жэшээн, Хорин аймагай хүдөө ажыхын таһагай мэргэжэлтэд колхозуудта богонхон болзор соо, ямаршэ системтэгүйгөөр ябалгаар өөһэдхыгөө хүдэлмэриг хизаарлана. Тэдэнэр агротехническ, зооветеринари, хүдэлмэрин шаран, хүдөө ажыхын артелинь Устав тухай сад тусхай асуудалуудад колхознигуудтай хоёрлэдөөнүүдэ тон үсөөн үнэгэрэгдэ байна. Тингэбэшэ, канцелярска хүдэлмэригшэд, элдэб янзын зүблөөнүүд ба засаднигуудта анхаралаа тон эхээр хандуулдаг. Эдэ бүгэдэ хадаа мэргэжэлтэдэй хүдэлмэриг тус аймагай таһагыг даагша нүхэр Афанасев ба ахалагша мэргэжэлтэд нүхэр Мишинский, Марковский гэгшэдэй муугаар эмхидхэгдэ ба хүтэлбэрлэдэг байһынь харуулна.

Аймагай хүдөө ажыхын таһагууд ба тэдэнэй мэргэжэлтэдэй нэгэ эхэ дутагдалын гэхэдэ, колхозууд болон колхознигуудай үсхэдэг шэнэ түрүү юумэнүүдэ саг соонь обдорлоггүй байна. Жэшээ болгон, нимэ бапитта харуулжа болохо байна. Заиграйн аймагай хүдөө ажыхын таһаг ба тэрэнэй мэргэжэлтэд Тельманый нэрэмжэтэ колхозой суута луговод нүхэр Данилов үсхэлхыг дэмжидэггүй, тэрэнэй

туйлалтыг пропагандировалдаггүй байха юм. Мүн тус аймагта энэ-нэй урда түс хүдөө ажыхын новаторнууд нүхэр Киселев ба Шурыгина гэгшэд республика доторхой суутай байгаа. Тэд нүүлшын жэлнүүдтэ тэдэнэй туйлалтанууд дэлгэрүүлгэдэггүй. Тэдэнэ аймагай организацинууд хүсэд анхаралаа хандуулнагүй. Зарим аймагуудай хүдөө ажыхын таһагууд событинуудай хойнонь ябадаг байна. Жэшээн, Торин аймагай колхозуудта ну наалга, нооно хайшалгалта тон бага байдаг, мал олоор гарзалуулагдаг байха юм. Тэдэнэ дэхэ хүдөө ажыхын таһагай мэргэжэлтэд ба таһагыг даагша нүхэр Дамбаев гэгшэд нимэ байдалтай эбсөөшд, малажалтай новаторнуудай методуудыг болотор хэрэглэн, малай ашаг шэмэ дээшлүүлхын тула ямаршэ хэмжээ абанайгүй. Үнэгэрэгшэ 5 нарын үдэл үнээн бүригөө оройдоо 33 литр нүүлэй наагданан ябадалыг нүхэр Дамбаев «найн туйлалтанууд» гэжэ тоолодог байха юм. Эдэ баримтанууд хадаа шэнэ ба прогрессивнэ хэрэгтэ хүдөө ажыхын хүтэлбэрлэх зарим хүдэлмэригшэдэй хойрог ношоор хандалагыг эли тодоор гэршэлнэ. Тинхэдэ зарим аймагай хүдөө ажыхын таһагууд артелинь Устав бүдүүлгээр эбдэлэн баримтануудыг обдорлоггүй гү, али обдорхыг оролдоггүй үгнэгдэг байна. Жэшээн, Хажэнгын аймагай хүдөө ажыхын таһаг ба тэрэннэ даагша нүхэр Житхин болбол колхозно нийтын зөөри хээр үбэршэлэн ба үрһэн, Сталиной нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ байхан Цырен Эрдынеевэй гэмтэ хэрэгтэ удаан саг соо обдорлоггүй байгаа.

Аймагай хүдөө ажыхын таһагуудай хангалтаггүй хүдэлмэригшэ тэдэнэ эрилтэ багатайгаар хандадаг, эмхидхыг үүргын дээшлүүлдэггүй, зарим ушарта тэдэнэй хэхэ хүдэлмэригшэ хэдэг партинай айкомууд ба аймгүйсэдкомууд тэршэлэн эмзэгтэй байна. Энэ хадаа хүдөө ажыхын таһагуудай хүтэлбэрлэгшэд болон мэргэжэлтэдэй харюусалгыг доошоулууна. Мүн республикын Хүдөө ажыхын министрство аймагуудай хүдөө ажыхын таһагуудыг үшөөл нулаар хүтэлбэрлэнэ. Найнаа боложо үнэгэрэгшэ аймагай хүдөө ажыхын таһагуудыг даагдай ба МТС-үүдэй директорнуудэй зүблөөндэ хабаадагшад хадаа оперативна найнаар хүтэлбэрлхын орондо элдэб янзын, олон тоото директивнүүд болон циркулярнуудыг элгээлгээр хүдэлмэриг хизаарлана гэжэ тус министрствын хүтэлбэрлхы хүдэлмэригшэдэ тон зүбөөр шүүмжэлээ. Энэ министрствын хүдэлмэригшэд аймагуудтай нула барисаатай, зарим хүдэлмэригшэ шэхиин аймагуудаар мин ябадал, хүдэлмэригшэ гүйхэнээр танилсаад, элдэб мэдээнүүдэ суглуулаад бусадга байха юм. Жэшээхэдэ, министрствыг оролшо нүхэр Мамитов, МТС-үүдэй управленин главна инженер нүхэр Твдикин гэгшэдэй буруу хүдэлмэриг зүблөөн дээрэ мүн эхэ зүбөөр шүүмжэлэгдээ.

Республикын Хүдөө ажыхын министрствын ба тэрэнэй ногауудтахи оргунуудай ажал-ябуулга мүн партинай областной комитетэй IX пленум дээрэ эрд шүүмжэлэгдэнэ байна. Ушар нимжээ, Хүдөө ажыхын министр нүхэр Дубровский эдэ шүүмжэлэлнүүдхэ зохио тобшолол хэжэ, хүдөө ажыхын орга-

нуудай хүдэлмэриг үндэһөөр найжаруулха тушаа хэмжээнүүдэ абаха ёһотой.

Аймагуудай хүдөө ажыхын таһагууд ба тэдэнэй мэргэжэлтэд колхозуудыг хүтэлбэрлхын талаар бии байһан дутагдалнуудад дары усадхажа, колхозно олонинь шэн габьяата ажалда зоригжуулха, баян техникыг дүүрэнээр ашаглаха, түрүүшүүдэй дүй дүршэл үргэһөөр дэлгэрүүлхэ ба советскэ агробиологическа наукин туйлалтануудыг эсэхэггүйгөөр нэбтэрүүлхэ ёһотой.

Партийн айкомууд ба аймгүйсэдкомууд хүдөө ажыхын таһагуудай хүдэлмэригшэ үдэр бүри шэглүүлэн хүтэлбэрлэхэ тингэжэ хүдөө ажыхын культурануудай ургасыг дээшлүүлхэ, нийтын малай тоо толгой олошоруулха ба ашаг шэмэнь дээшлүүлхэ, хүдөө ажыхын артелинь Устав наринаар сахижа ябадалыг туйлаха зорилготой. Мүнөө үбнэ тэмсэл эхээр

САМОХОДНО СЕНОКОСИЛКААР 2000 ГЕКТАР ГАЗАР САБШАХАБ

Хэжэнгэ МТС-эй харьяата талийн нэрэмжтэ колхоздо 3 үзлэй турша со трактористаар үзлэмэрлөө. 1951 ондо манай МТС самоходно сенокосилкануудыг баһан байна. Тинь МТС-эй дирек-ор энэ шэнэ машинны жооодохы амда дурдахан байгаа. Нёдондо бнэ хурялгын сезон соо 1972 гек-тар газар сабшаха зуураа, 405 ки-лограмм бензин алмаһан байгаа. Дунда зэргээр сүүдхэ соогоо 36, зарим үдэрнүүдтэ 50—60 гектар га-р сабшадаг байгаа. Манай МТС-н машинистнуудай дунда дэлгэрхэн үүрөөндэ манай агрегат нэгдэ-хнүүри эзэлээ энэ.

Тэжээл бэлдхэгдэ дээрэ МТС-үдэй механизаторнуудай соци-алистическэ мүүрөөс дэлгэрүүлхэ ухай Кяхтын МТС-эй самоходно сенокосилкын машинист нүхэр Ланьковой үүсхэлыг найшаан дэм-хэхэ зуураа, энэ жэлдэ үбнэ ху-ялгын сезон соо 2000 гектар газар, дунда зэргээр сүүдхэ бүрин 5 гектар газар сабшаха уялга аба-аб. Иймэ уялга юрэл абана бэ-дэ. Нёдондо жэлдэ хүдэлмэрлэхэ зуураа, зарим тэдэ дүй дүршэлтэй олооб, тинмэнэ абанан уялгана үүргэжэ шалхаа аргатай.

Зарим машинистнуудай туйлаһан мжалтанууд билэнхэйг ханаа ама-уулла ёһотой. Үбнэ хурялгын аг-регат бүхэниэ бүтээсэ ехэтэйгээр, айн шанартайгаар хүдэлмэрлүүл-хэ ябадал хангаха зорилго бидэнэ-эй урда табиглана.

Самоходно сенокосилка гэжэ бү-тээсэ ехэтэй шэнэ түхэлэй машина-ом. Тинь энэниэ аябөөр абажа баха ба найнаар харууһалха шу-ала. Шэнэ машина абамсаараа энэниэ хасаргаха ба техникескэ рууһа хэхэ тухай заводскэй инст-рукцитай танилһан байгаа. Тинь үдэлмэрлэхэ ябадаа заводскэй аабарин эрлэтыг наринаар сахи-е оролдог байна. Машинаа аабаргананай үүлээр бүхэ меха-низмуудайн хүдэлмэринэ нарин ниг-дэр шалгадаг байна. Бүхэ түрхи-е материалнуудыг илангаа на-ринаар шалган үзэдэг, бүхэ меха-низмуудай шүрүүдэе шалгадаг байна. Имгэтэл энэний үү-ээр машинаа шалгажа үзэдэг. Хүдэлмэрин түрүүшн үдэрнүүд-э машинаа аалиханаар аябуулжа, еханизмуудын шалгахын, зарим металнуудай шүрүе шалгахын, роодохын тулада түргэ түргэн

байлдаг. Машинингаа бүрин бүтэн байны шалган лаблада, түр-гэн скоростеор аябуулжа эхилдэг байна.

Машинаа зүбөөр ашаглаад, үб-нэ сабшалга дээрэ ажаллаа найнаар эмхидхэжэ шадабал, самоходно сенокосилкаар үбнэ ехы сабшажа болохо гэжэ нёдондо жэлэй дүй

дүршэл харуулна. Үбнэ хурялгын урда тээ машинист колхозхо саб-шалангай газар тушаажа абаха, тэр-эниэ модо шулуунһаан, бог бур-таһаан, болдог буртаһаанһаан сээрлүүлхэ ёһотой. Энэ участок дээрхи канава, яама жэгдлэхэ шу-хала. Гадна энэ газартаа загонууд-ыг татаха шэг олохо хэрэгтэй. Ингэжэ найнаар хаража үзэһэн га-зартаа машинаа бардамар аябуу-лан хүдэлмэрлэхэ аргатай боло-но. Энэ хадаа ажалай бүтээсэ ехэдхэхэ нэгэ арга мүн. Бүхэл үдэртөө ото хүдэлмэрлэдэг бай-гаа. Хүдэлмэрлэхэ абаһан газар-там эдихэ юмэ асархадан, маши-наа байлгажа эдээдэг нэмби.

Үбнэ сабшаха арга хадаа ажа-лай бүтээсэ ехэдхэхэ ябадалда ехэ удаханартай. Юб гэхэдэ, зарим машинистнууд круг тойрохо үбнэ сабшалаг байна. Энэ арга хэрэгл-хээр байтараа челночно метод хэр-эглэжэ, энэний үлүү һайн байныг мэдбэ. Энэ метод хадаа машинис-тын хүдэлмэри хүнгэдхэдэг, элдбэ шушуур, забар гаргадаггүй ба үүлээрнэ поточно аргаар үбнэ ху-ряахда хүнгэн байдаг юм. Үбнэ сабшаланг челночно метод энэн-нээ хойшо хэрэглэдэг болохо.

Минин туһалагша Даша Дуга-ров хадаа сабшадаг аппарат хур-садхад, загонуудыг татадаг ба техникескэ харууһа хэлсэлдэг бай-на. Машинын хойноһоо техникескэ харууһа хэхэ ябадалда юмэ га-надаггүйбди. Техническэ харууһа хэхэ байхалаа сабшалаг аппаратыг наринаар шалгадаг. элдэг детал-нуудта тоһо түрхилдэг байнабди. Машинын сабшадаг аппаратыг саг соонг хурсадхаха гэжэ ажалай бүтээсэ дээшлүүлдэг, шанар най-жаруулдаг юм. Минин машина нё-дондо жэлдэ нэгшын үдэр мохоо аппараттай аяагүй, мохоодохоо забдахадан дары хурсадхадг байгаабди.

Загоние сабшахаа гарахадаа, хурсадхан аппарат оржиго гар-раад, үдэр соогоо хоёр дахин нэлг-дэг, шүрүүн ногоотой газарта гурба дахин нэлгэдэг нэмди. Сабшалаг аппаратаа нэлгэлдэ багахан саг гаргахын тулада энэниэ эдээлгэн ба машина тоһологотой хабса-руулдагбди. Сабшалаг аппаратай найнаар хүдэлхын тулада тэрэниэ сээрлэдэг байнабди.

Машинист болбол ажалай бүтээсэ дээшлүүлхэтээ хамта хүдэлмэ-рин шанарай хойноһоо тэмсэхэ ёһотой. Тинмэнэ машинаа тон доогуур сабуулжа, ехэ үбнэ аба-хын түлөө тэмсэдэгбди. Колхозник Намсараев манай агрегатыг уһа горючий хоёрор талдуулаагүй, энэ шалтаганһаа машина нэгшын минута хаатаагүй юм.

Ингэжэ хүдэлмэрлэхэ нёдондо жэлдэ үдэр соогоо дунда зэргээр 36 гектар, зарим үдэрнүүдтэ 60 гектар хүртээр сабшалаг байгаа. Тинь сагай уларилай тон муу бай-башы, ажалай нимэ бүтээсэ туй-лахаа нэн. Гадна, ногоотой ургаса муу бэлэй. Тинмэнэ бишыхан за-гонуудыг хэжэ, машинаа удаанаар аябуулжа хүдэлмэриг баатай байгаабди. Бага загонуудтай бай-хала оло дахин эреллэхэ, дэмы ябаха саг али олон болодог юм.

Мүнөө жэл сабшаха газараа хаража үзөө. Ногоотой ургаса һайн, тинмэнэ ехэ загонуудыг хэжэ сабшаха, ажалай бүтээсэ ху-раагүй ехэ байха болоно. Мүнөө минин сенокосилка бэлэн, хээзэе сабшажа эхилхээр болонхой.

Цыден-Еши Батоцыренов, Хэжэнгэ МТС-эй самоходно сенокосилкын машинист.

Колхозуудай сабшалан дээрэнэ мэдээсэлнүүд

МУХАРШЭБЭР. (Телефоноор аб-та). Эндэх колхознигууд үбнэ сабшаланг хүдэлмэридэ үдэрлөө дэртэ олоороо ороно. Ново-Заган-нэ сельсоветэй Сталиний нэрэм-жтэ колхоз (түрүүлэгшэн нүхэр Г. Фролов) июлийн 1-нээ үбнэ сабшалада эмхитэйгээр ороод, үнөө намагтай газарнуудта 200 гектар гектар сабшаад байна. Эндэ 50 хуа гар хажуураар сабшажа һайн аад, мүнөө 7 морин сено-осилка, 5 тракторна сенокосилка хүдэлмэрлэхэ эхилээд, хоёрдох дээрэ сабшажа байна. Түрүүшн дээрһөө июнь энэ колхозой түрүү колхознигууд Капитолина Кар-лова, Ульяна Иванова, Евдокия Лавеева, Евгения ба Фёкла Ле-онова гэгшэд гар хажуураар үдэр түрүнгөө нормые 125—130 про-цент дүүргэнэ.

Мүн энэ аймагай «Улаан Шулуу-т» колхозой гэгшүүд (түрүүлэг-шэн нүхэр Цыдыпов) июлийн нэгдэлд үбнэ хурялгын хүдэлмэ-ридэ эмхитэйгээр ороод, мүнөө 250 гектар сабшаад байна. Үбнэ сабшалада малшад илангаа ехэ эдбхитэйгээр хабдадхана. Наа-лишад Дугарма Бадмаева, Дарима Гармаева ба бусад үдэр бүрингөө нормые 130—140 процент дүүргэнэ. Мүн таряанжалай хоёрдох бригадын бригадир коммунист Дондок Бимбаев өөрынгөө даалга-барита хүдэлмэрингөө гадна, үбнэ сабшалада хабдадхана, гар ха-жуураар үдэр бүри 0,50 гектар сабшаана. Мүн колхознигууд Доржи Шагдаров, Намбар Дашцыренов гэгшэд үбнэ сабшала дээрэ ехэ ам-жалта туйлана.

М. Елаев.

КАБАНСК. (Телефоноор аб-та). Ньюкс сельсоветэй XVII партсездын нэрэмжтэ колхозой (түрүүлэгшэн нүхэр Залуцкий) 50 гар хажуураад, 5 сенокосилка һүүлшын 2—3 үдэрэй турша соо намагтай сабшалан дээрэ 150 гек-тар үбнэ сабшаад, мүнөө үбнэ саб-шалгынгаа темпыг үдэр эрэхэ бүри шалгадажа байна.

Мүн энэ сельсоветэй Жлановой нэрэмжтэ колхозой гэгшүүд 165 гектар, Колесовск сельсоветэй Лениний нэрэмжтэ колхозой гэг-шүүд 180 гектар сабшаа. Лениний нэрэмжтэ колхозой сууга гар хажуураан Александр Трусов 0,40 гектар сабшахын орондо, үдэр бүри 0,90 гектар сабшана.

А. Горбань.

Республикын харгинуудыг найжаруулха

Манай орон дотор автомобильна промышленностин түргэн темпээр ургахтай хамта, автомобильна транспортта ашаа шэрэлгэ нилээд түгдөө. Тинмэнэ автомобиллар промышленно-барилгын материал-нуудыг, мүн хүдөө ажыхын про-дуктуудыг зөөлгөн үргэжэһэниэ нилээд. Ушар нимэнэ шоссеһа болон хүдөөгэй харгинуудыг заһа-барилга найжаруулха тон шулаа болоно. Советскэ правительство болбол харгы барилгада угаа ехэ алхад хандуулна. Олон тоото облыстууд, хизаарнууд болон ав-тономно республикануудта 1948 он-до хойшо түрүү техникээр эзбэг-дэгдэн машинно-харгын станци-нууд байгуулагдаа. Харгын хүдэл-мэринүүд механизацилга — жэл түри дээшлэнэ.

Аймагай Советэй гүйсэдкомуу-дай харгын таһагууд харгы барил-гын баян механизмуудыг зүбөөр эрэлхэн, харгы заһабарилгада хү-дөөгэй болон колхозно арад зоной продоостойгоор ажалладаггүй, нү-гүудухай ажыхын организаци-нуудай болон колхозуудай эдбхит-эй туһалмжын ашаар, харгы бо-лон хүдэлмэрин ба заһабарилга эрэгтэ нилээд ехэ амжалта туйлаа.

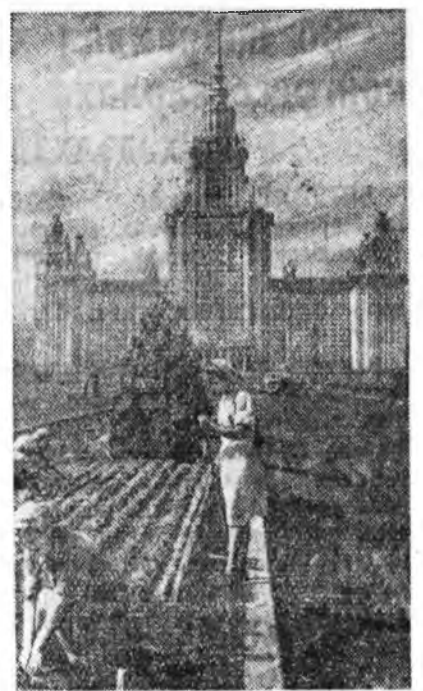
Хүдэлмэринүүдтэ Бурят-Монго-лой республика танигдаагүй болотороо хүжөө, хэдэ хэдэн про-мышленна предприятинууд, барил-гын организацинууд, совхозууд,

машинно-тракторна станцинууд экономическа талаараа бэхжэһэн, тоогоороо олошорон, олон тоото колхозууд томолгодоһон байна. Тинхэтэй хамта автомашинаар про-мышленна болон барилгын мате-риалуудыг, хүдөө ажыхын про-дуктуудыг, совхозууд болон МТС-үүдэй горючий ба түрхихэ ма-териалуудыг зөөлгө нилээд дээш-лээ. Гэбэшье, республика соохи харгы замай барилга арадай ажа-лын халбаринуудай хүгжэлтөөе эхээр гэгээдэжэ ябана.

Харгы болон хүүргэнүүдэ бариха ба капиталнаар заһабарилха хүдэлмэридэ табигданан саг үргэл-жын бригадануудыг, тэршэлэн колхозуудай хүдэлмэринг ба жүд-хэхэ хүсые зүбөөр хэрэглэнэй ашаар, хэдэ хэдэн аймагуудай хар-гышад харгы барилгын түсыбэе жэл бүри үлүүлэн дүүргэнэ. Гадна, олохон колхозууд хабарай тари-лын дүүрэнэй һүүлээр, хурял-гын хүдэлмэрин эхилтэр 20 — 35 хоногой турша соо харгы заһа-барилгыг эмхидхэдэг, тэндэ хүдэлмэ-риншэдыг, мори унаа олоор гаргажа, харгы заһабарилгын түсыбэе кол-хозоороо дүүргэдэг байна. Тинмэ колхозууд республика соо олон. Заиграйн аймгүйсэдком, тэрэнэй харгын таһаг хадаа предприятинууд болон ажыхинуудыг, тэршэлэн аймагай центрн ажалшадые хар-гы заһабарилгада эдбхитэйгээр хабдадуулха ябадал эмхидхэнэ.

Тингэжэ харгы барилгыг хүжөөл-гэдэ ехэ туһа хүргэнэ. Яруунын, Хорин ба Хэжэнгын аймагуудыг холбоһон тариа зөөлгын шулаа харгы Заиграйн аймагай тер-ритори дэгүүр гарана. Энэнэ «Заготзерног» Онохойн, Заиг-райн ба Ново-Ильинскын пункт-нуудыг холбодог юм. Тинмэнэ тус аймагай советскэ, партиан болон харгын органууд харгы барилгада ба заһабарилгада предприятинууд бай болон ажыхын органуудай кол-лективүүдэ элсүүлхэ асуудалыг зүбөөр шиндхэхэ уялгатай.

Гэхэтэй хамта, харгын ба хүү-ргын ажыхы бүхы аймагуудта һайн гэжэ хэлэхын аргагүй. Зарим га-зарнуудта автомобильна харгинууд тон муу байдалтай. Зарим айма-гуудай харгышад хүүргэнүүдэй дэргэдэ хайр шулуу саг соонг алхадгагүй байна. Тэрэнээ болохо хүүргэнүүдэй дэргэдэ яама ёһоннууд бии болохо, автомашина-нуудай ябасыг ехээр удааруул-даг байна. Тэршэлэн хура бороо-гой һүүлээр харгы тэгшэлхэ хү-дэлмэри саг соогоо хэгдэдэггүй байха юм. Зарим аймгүйсэдкому-дай харгын таһагууд бороогой уһа-най урдаха канавануудыг муугаар харууһалдаг ба хүүргэнүүд болон хоолойнуудай хүнхүүдэе саг соонг эдбхитэйггүй байна. Энэ шулаа хэрэг-тэ харюусалгагүйгөөр хандаһанһаа болохо, гүрэндэ ехэ гарза хохилод ушаруулдаг. Тэрэ тоодо Бичу-

М. В. Ломоносовой нэрэмжтэ Мос-ковский Гүрэнэй университедэй үндэр байшантай үчэнэ ехэ сквер байгуула-гдажа байна. Тэндэ клубанууд хэгдэ-нэ, сөөгүүд ба тоболтын өдбэ урга-малнууд тариглана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: сатовнигуудай брига-да сөөгүүд ба бусад ургамал-нуудыг тариха байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Ч. НАМЖИЛОВ

Баярай үгэ

Доржи Банзаровой нэрэмжтэ пединститууде 1952 ондо дүүр-гэгшэдэ.

Уулын бүргэдэй уурхай сооһоо ниндэһэн
Уран далитай зуугаад дальбарайн маягаар
Улан-Удын институтай үүдэнһэ
Олон тээшэ тариханай даа һаяар...
Хаана холо, ойро дүтшэе байлалнай
Халуун дурлалаар ханагдахал манай институт.
Аруун уужам кабинет, залнууднай
Абын гэрнэ өөрөгэй болоол, нүхэдүүд.
Дүрбэн жэлэй мянгаад хоногой туршад
Дүршэл, эрдэмд хурган багшанар, һайнта даа.

Захьяа заабаринетнай залуу наһаараа арбидхан,
Зам харгыдаа абаад ябахалди бултадаа.
Энхэрэн олгоһон өрдэмтэй дээжые эдээшүүлэн,
Эдир үетэнэй ухаан сэдхэхэдэ тарихабди.

Энэхэн үлэшэ таралгын баяраар нэгдүүлэн,
Эбтэйгээр хэлсэһэн үгээс ходоодо ханахабди.
Үнэн зүрхэнһөө хурган багшанарай түлөө,
Үетэн бидэнэй саашанхи амжалтын түлөө,
Эхэ һайхан Совет оройнгоо түлөө,
Эсгэ дээдын Сталин багшынгаа түлөө

Юрөөл табиад, дүүрэн дүрхэе
Юрэ бусын һайндэрөөр барияа!

УЛАН-УДЫН БУРЯТ ДУНДА БҮРГУУЛИДА

АРБАДАХИ КЛАСС
43 ХҮН ДҮҮРГЭБЭ

Арбадах классуудта гүрэнэй эк-замен дүүргэжэ, 43 хүн болбосо-рой аттестатуудыг абаа. Розалия Сундарон, Александр Бахабаев, Александр Буинов болон бусад илангаа найнаар һуража гараа. Тэдэнэр мүнөө жэлдэ оройной инсти-тутуудта һуралсалаа саашадан үр-гэлжүүлхэ юм. Александр Бахаба-ев, Агния Тармаева гэгшэд Ломоно-совой нэрэмжтэ Московско универ-ситетэй геолого-шэнжэлгын фа-культеттэ һураха байна. Октябри-на Шалтыкова — Московско тек-стильнэ институтта, Владимир Цы-дыпов—хүдөө ажыхын академидэ, Александр Буинов — Московско Бауманай нэрэмжтэ дээдэ техни-ческэ училищита, Мосоров — хү-дөө ажыхы механизацилгын ба электрифицировальгын Московско институтта орохо юм. Бусалын Омский, Томский, Свердловский, Молотовский институтуудта болон университетүүдтэ һурахаяа ошо-хон.

Арбадах класс дүүргэгшэд баг-шанартаа — БМАССР-эй габыата багша К. А. Олзоев, П. Г. Петрова, В. И. Иванова, Д. П. Егоров гэг-шэдтэ илангаа ехэ баясхалан хүр-гэд.

БҮРАЛСАЛАЙ ШЭНЭ ЖЭЛДЭ
БЭЛЭДХЭЛ

Эндэ һуралсалай шэнэ жэлдэ бэ-лэдхэлэй хүдэлмэри аяар хабар эр-

Залуу хүгжэмшэдэй шэнэ отряд

Гүрэнэй Бурят-Монголой П. И. Чайковский нэрэмжтэ хүгжэмэй училищине 14 хүн дүүргэжэ, дипло-муудыг абаа. Тэдэниэ ажабай-далай һуруул хайхан зам угтана.

Сталь Ярыгиниэ абажа үзэбди. Тэрэ хадаа бүри бага наһанһаа хүгжэмдэ айкаһтар дуратай, элдбэ хүгжэмтэ аялануудыг сээжэлдэн ойлгоходоо угаа бэрхэ байжа, хү-нүүдэ гайхуулаша нэн. С. Яры-гин училищине эрхим найнаар дүүргэжэ, шалгарһанай түлөө тэм-дэгтэй диплом абаа. Тинь эрэхэ на-марһаа гүрэнэй Алма-Атинска кон-серватори ошоно, композициин теор-еор тусхай курс шагнаха юм.

Мүн Красарма Хамаганова 5 жэлэй саада тээ дурсагданан учи-лищита абтаа бэлэй. Тэрэндэ ан-ха түрүүн виолончель барюулан үгэхэдэнь: «нимэ жэгтэй һонин ин-струмент дээрэ наадажа һураха гэжэ этигээршье бэшэ шэнги байна», — гэжэ тэрэ хэлээ бэлэй. Тээд К. Хамаганова мүнөө һайн гэлэг хүгжэмэ болонхой. Тэрэ ха-даа Московско консерваторидо эли-тэ профессор Козолуповай хүтэл-бэри дотор һуралсаха байна.

Тэршэлэн Агын малшанай хү-

Һурагшад КТФ-е дагшатай уулзаба

«Республикын мориной товарна фермын эрхим даагша» Балмацы-рен Потанов (Сэлэнгын аймагай Калининэй нэрэмжтэ колхоз) малажаалай ба ветеринарна фельд-шернуудэй һургуулин (Сэлэнгэ) дирекциин уралаар тус һургуули-да ошоно.

Нүхэр Потанов морин ажал хүгжөөхэ талаар туйлаһан амжал-

тэнэ хойшо аябуулагдана. Мүнөө үдэ һургуулин интернат болон бу-сад байрануудта капиталыг заһа-бары эхилэнхэй. Байрын гэр-нүүдэй 6600 квадратна метр хана сагаадгаа, сонхын раманууд, үүдэнүүд шэрдэгдэ. Гадна 250 кубометр түлишэ һургуулин хашаа соо оруулагдаа. Физическэ ба хи-мическэ кабинетүүдэе шулаа хэ-рэгсэлнүүдээр хангалда 3000 тү-хэриг мүнгэн гаргашалагдаа. Мүн һургуулин библиотекэдэ 1000 га-ран түхэригтэ уранһайханай болон һуралсалай номууд алтаа. Тэдэн соо С. Злобиной «Степан Разин», О. Мальцевой «Югославска траге-ди», Игорь Муратовай «Буквинска повесть», Осеевагай «Васек Труба-чев ба тэрэнэй хани нүхэл», Х. Намсараевай «Үүрэй толон» гэжэ номууд бии.

БАГШАНАР БОЛОХОНЬ

Дурсагданан һургуулин арбан нэгдэх классы дүүргэгшэдэй — залуу багшанарай вечер һайхан үн-гэргэгдэб. Мүнөө һуралсалай жэ-лэй эсэстэ 12 хүнүүд багшалаа эрхэ олгодобо. Нүхэд Н. Жабдор-жиев, Нима Доржиев, Ж. Нимаев, Агния Дабеева гэгшэд эрхим сэг-лэнүүдэе абажа гараа. Тэдэнэр республикын һургуулинуудта баг-шалхаар томилогдохон.

Түнхэнэй аймагта 3 хүн, Барга жанай — 1 хүн, Ахын — 3 хүн, Сэлэнгын — 1 хүн, Яруунын ба Заиграйн аймагуудта нэгэ-нэгэ хүн эльгэгдэхээр хараалагдана.

С. Ангабаев.

Клара Шагдарова, Полина Семенова гэгшэд — Бурят-Монголой оперо ба балеттэ театрта, Мария Красавцева — гүрэнэй филармони-до хүдэлмэрилхэ болонхой.

Залуу дирижёрнууд — капел-мейстер Владимир Бадаев, хор-мейстер Мария Подойнишина гэг-шэд мүн лэ республика дотороо ажаллаха хүсэлтэй.

Хүгжэмэй залуу кадрнуудыг хү-мүүжүүлгэдэ багшанар — искусствонуудай габыата ажал-абуулагша Б. Б. Болдырев, З. К. Красовская, Е. Д. Прозорова-Миронская, М. М. Засорин, А. П. Кудрявцева, Б. Г. Шестакова, Г. П. Перминова, Е. А. Смирнова, Я. П. Эштейн болон бусад оролдосотойгоор ажаллажа, ехэ үүргэ дүүргэжэ.

Хүгжэмшэдэй шэнэ кадрнуудыг бэлдхэн гаргалга хадаа бурят-мон-гол арадай формоороо националь-на, удааһаа социалистическэ куль-турын халбаран мандажа байныг эли тодоор гэршэлнэ.

Д. Зурбаев.

танууд тухайгаа багшанарта ба һурагшадта дэлгэрэнгүйгээр хоёр-жэ үгөө.

Тус һургуулинхид нүхэр Пота-новай хүдэлмэрин дүй дүршэлыг ехэ анхаралтайгаар шагнаһан ба саашаада бүри ехэ амжалтануу-дыг туйлахыг хүсэһэн байна.

Е. Вяткина.

рын (даагшань И. Г. Крюков), Хэжэнгын (даагшань В. А. Афанасьев), Мухаршэбэрэй (даагшань А. В. Захарюк) аймагуудай харгын таһагууд ороно.

Мүн тэршэлэн зарим аймагуудай, колхозуудай болон сельскэ, сомоной Советуудай хүтэлбэрлэгшэд харгы болон хүүргэ бариха ба заһабарилха ябадалда эзэн бусаар хандадаг, хүдөөгэй болон колхозуудай арад зоние харгы барилга-да хабдадуулха тухай правитель-стын тогтоолыг бэлүүлэгдэггүй бай-ха юм. Жэшээхэдэ, Хорин айма-гай Дээдэ-Курбын сомоной Кали-нинэй нэрэмжтэ, Бичурын айма-гай Бодонгуудай сомоной Советэй Лениний нэрэмжтэ (правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Намсараев), Мухаршэбэрэй аймагай Сутайн Со-моной Молотовой нэрэмжтэ (прав-лениин түрүүлэгшэ нүхэр Барми-тов), Мухаршэбэрэй аймагай Ни-кольскэ сельскэ Советэй Лениний нэрэмжтэ (правлениин түрүүлэгшэ байһан нүхэр Михайлов), Байкало-Кударын аймагай Ворошиловай нэрэмжтэ (правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Ермолев), Закаменай айма-гай Хужирай сомоной Советэй III Интернационал (правлениин түрүү-лэгшэ нүхэр Цыбыков), Закаменай аймагай Улегчинэй сомоной Со-ведэй (правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Гончиков) колхозууд 1951 ондо харгы бариха гүрэнэй түсыбэе дүүргэггүй. Дурсагданан колхозуудта ехэ суммын үри дөмж тоологдоно. Харгы барилгын гүр-энэй түсыбэе дүүргэхэ ябадалыг зорюута хойшо татаһанһаа түлөө

СССР-эй Министруудэй Советэй 1950 оной февралын 9-дэ гаргада-нан тогтоолой ёһоор эдэ колхозууд-һаа үри дөмж хоёр дахбар хэмжээ-тэйгээр нэхэгдэн абаха байна.

Хорин аймагай территори дээ-гүр чинискэ тракт гарадаг. Энэнэ арадай ажахыда угаа ехэ удаха-нартай юм. Промышленна болон барилгын материалнууд, хүдөө ажыхын продуктууд, мүн гүрэндэ тушааха таряан энэ замаар зөөгд-дэг. Хабарай апрель-май һаранууд-та үрнэ болон тарилгын бусад ма-териалууд, мүн тэршэлэн машин-но-тракторна станцинуудта горючий болон түрхихэ материалнууд зөөг-дэдэг.

Гэхэ зуура, ажалшадый депута-дуудай Хорин аймагсөвөдэй гүйсэд-хэ комитетэй түрүүлэгшэ нүхэр Харламов ба аймагай харгын таһа-гыг даагша нүхэр Потехин гэг-шэд аймаг соогоо харгы болон хүүргэ бариха асуудалда тон бага анхаралаа хандуулна. Аймагай олон колхозууд харгы бариха гүр-энэй түсыбэе дүүргэхэ хүдэлмэри хэжэ үшөө эхилээдүй. 1952 ондо гүрэндэ таряа тушааха түсыбэе амжалталтайгаар дүүргэхын, мүн хүдөө ажыхын бусад продуктуу-дыг зөөхын тула һайнаар заһаба-рилгаданан харгын хэрэгтэйг н мэдээжэ. Тинмэнэ харгинуудыг һайнаар заһабарилха тон шулаа. Тээд аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Харламов ба аймагай хар-гын таһагыг даагша нүхэр По-техин гэгшэд ажахын-политическэ ехэ удаа шанартай энэ хэрэгыг мүнөө бодотор хараадаа абангүй.

БМАССР-эй Министруудэй Со-вет 1952 оной майн 17-до гарганан тогтоол соогоо 1952 ондо гүрэндэ таряа болон хүдөө ажыхын бусад продуктуудыг саг болзор соонь наадгүйгөөр тушаахын тулада хар-гы болон хүүргэнүүдэй заһабарил-гыг гүйсэд дүүргэхыг Яруунын аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Филипповые, Хэжэнгын — нүхэр Холбоевы, Мухаршэбэрэй — нүхэр Шагдаровые, Бичурын — нүхэр Маниновые тусхай пунктаар ул-галһан байна. Гэбэшье, Мухаршэ-бэрэй, Бичурын аймгүйсэдкомууд харгы бариха ба заһабарилгын ту-лада Загаан

„Березка“ ансамбль Берлиндэ амжалта туйлаба

БЕРЛИН. (ТАСС). Германо-советск хани барисаанай обшествен табанжэй ойн найндэртэ хабаадахаа Берлин айлшаар ошон, СССР-эй арадай танцын «Березка» гэжэ ансамбль Германика Демократическа Республикын столицада ехэ амжалта туйлаба. «Нейес Дейчланд» газетэ советск танцорнуудай ехэ шадабарие Берлинскэ зонной гайхан тухай тэмдэглэн, тухай статья тунхаглаа.

Хитадтахи аграрна реформо

ПЕКИН. (ТАСС). Аграрна реформо тухай хуулийн тунхаглагдахаар хоёр жэлэй ойдо зориулагдана статья «Гуанминжибао» газетэд тунхаглагдаа. Аграрна реформо оройн тон олонхи районундаа хэгдэж дүүргэгдээ байна гэжэ тэрэ газетэ заана.

Зүүн-Хойто Хитадта, Дотоодо Монгол гэжэ автономно райондо тус хуулийн тунхаглагдахаа урид аграрна реформо бээлүүлэгдэжэ юм. Хойто Хитадта аграрна реформо хаа хаанагүй гол түлэб түгсэхэдээ. Баруун-Хойто Хитадта хүдөө зоний 85 процентнь, Центральн-Урда Хитадта — 81 процентнь, Баруун-Урда Хитадта — 81 процентнь, Зүүн Хитадта — 90 гаран процентнь аграрна реформодо хабаадуулагдаа.

Аграрна реформын хэгдэжэ районундаа газар эдлүүрине эрхитэйлгын феодаальна системэ бүрмүһэн усадхагдаа. Бүтээн гаргалг продукциска ехэхэйн түлөө патристическа мурьсөө үргэвөөр дэлгэрүүлхэн таряашадай ажалай эшэ зориг урдань үзэгдөөгүй ехээр бадалаа.

Аграрна реформо хадаа таряашадай ажалбайдал ба деревниүүд тухай шарайе үндэһөөрн хубилгаба гэжэ «Гуанминжибао» газетэ бэшэ. Хүдөө ажыхын үйлдбэри түргөөр хүгжэнэ. Таряашад ухалалгын канавануудые барина, хүдөө ажыхын шэнэ, янзын зэбсэ-

Арадай дуунуудые ба танцануудые гүйсэхэдээ ансамблин артистуудай харуулган гайхамшаг шадабарие тухайда тус газетэ онсо тэмдэглэбэ.

«Манай басагал сценэ дээрэ гаража, советск ханинараа тэбэрин, ехэ баясхалантайгаар гарнуудынь барья, тинхэдэ суглархан зон энэ ханибарисае баяртайгаар угтан, алыга ташаба!» гэжэ газетэ бэшэ.

Ажалай харилсан тулалсаха группанууд хаа хаанагүй байгуулагдана. Жэшээхэдэ, Центральн-Урда Хитадта 5 миллион үлүүтэй таряашан айлнууд тинмэ группануудта оронхой. Цяньцзин провинци доторхи харилсан тулалсаха 15 мянган группанууд, таряашадай 84 мянга үлүүтэй ажыхнууд, Хунань провинци дотор 200 мянга үлүүтэй таряашан айлнууд газарайнгаа му бүриһөө 1000 цэнь (нэгэ цэнь 0,6 килограммтай адил) рис хуряахын түлөө мурьсөөндэ хабааданхай. Баруун-Урда Хитадта мүнөө харилсан тулалсаха 500 мянган группанууд бай.

Аграрна реформо болбол таряашадай революционнэ зоригые бадалуулаа, арадай демократийн диктатуре баталхаа. Таряашадай союзууд хаа хаанагүй хүгжөөгдэжэ ба бэхжүүлэгдэжэ байна. Аграрна реформын урда тээ Суйюнь провинцидахи таряашадай союзуудта 700 мянган таряашад байһан аад, харин мүнөө 1,050 мянга болонхой, Зүүн-Хойто Хитадта зоний 30—40 процентнь таряашадай союзуудта оронхой. Центральн-Урда Хитадта 40 миллион үлүүтэй таряашад, Баруун-Урда Хитадта 33,300 мянган таряашад союзууд болон хамтарһан байха юм.

Аграрна реформын хэгдэжэ районундаа газар эдлүүрине эрхитэйлгын феодаальна системэ бүрмүһэн усадхагдаа. Бүтээн гаргалг продукциска ехэхэйн түлөө патристическа мурьсөө үргэвөөр дэлгэрүүлхэн таряашадай ажалай эшэ зориг урдань үзэгдөөгүй ехээр бадалаа.

Аграрна реформо хадаа таряашадай ажалбайдал ба деревниүүд тухай шарайе үндэһөөрн хубилгаба гэжэ «Гуанминжибао» газетэ бэшэ. Хүдөө ажыхын үйлдбэри түргөөр хүгжэнэ. Таряашад ухалалгын канавануудые барина, хүдөө ажыхын шэнэ, янзын зэбсэ-

Түрүү хүдэлмэришэдые промышленностьдахи хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ дэбжүүлнэ

ПЕКИН. (ТАСС). «Тяньцзинжибао» газетын мэдээсэлэнэй ёһоор, Хитадай коммунистическэ партиин ЦК-гэй Хойто-Хитадтахи бюро экономика байгуулалта шагдахаа зорилгоор, 8 мянга шахуу хүдэлмэришэдые промышленностьдахи хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ элгээжэ гэжэ шийдхэнэ, мүн үйлдбэрини түрүүшүүлгөй хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ зорилгоор дэбжүүлхынь

партийна эхин шатын организационуудта зааһан байна.

Энэ оной июлийн эсэс тээшэ Хэбэй провинци дотор кадрова 4 мянган хүдэлмэрилэгшэд шэлгээдэ, заримань промышленностьдахи хүдэлмэридэ элгээгдэжэ байха юм.

Энэ жэлдэ үйлдбэрини 20 мянга шахуу отличнигуудые дэбжүүлхээр хараагданхай.

Корейскэ литературын ба искусствын туйлалтанууд

ПХЕНЬЯН. (ТАСС). Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Министруудай Кабинедэй Түрүүлэгшэ Ким Ир Сен нэгэ жэлэй урда тээ — 1951 оной июлийн 10-да литературын ба искусствын хүдэлмэрилэгшэдэй уулзалгын үлдэ — корейскэ литературын ба искусствын саашадаа хүгжээхэ замудые зааһан юм. Үнгэргэжэ жэлэй турша соо туйлагдаһан амжалтанууд тухай мэдээсэлые Корейн централна телеграфна агентство наяхан тунхаглаа.

Корейскэ уранзохболшод, поэдууд, уранзурашад, артистууд

Симон Бугич Румынийн гадаадын хэрэгүүдэй Министрээр томилогдобэ

БУХАРЕСТ. июлийн 5. (ТАСС). Национальна ехэ суглаанай президиумэй указ эндэ томилогдоо. Тэрэнэй ёһоор, Анна Паукер Румынийн гадаадын хэрэгүүдэй минист-

рын уялгануудһаа сүлөөлэгдэбэ. Национальна ехэ суглаанай президиумэй указаар Симон Бугич Румынийн гадаадын хэрэгүүдэй министрээр томилогдобэ.

США-гэй прогрессивнэ партиин съезд

США-гэй прогрессивнэ партиин съезд июлийн 4-дэ нэгдээд, хоёр гол зорилго: эб найрамдалай түлөө тэмсэл шагдахаа ба 1952 оной президентскэ хунгалтаттай дашарамдуулан партиин программа зоёхохо зорилгонуудые урдаа табива.

46 штатуудһаа ба Пуэрторикогоо 2500 шахуу делегатууд съездын нээлгэн дээрэ суглаа. «Корейдэхи дае дары болжуула», «Эб найрамдалай, эрхэ сүлөөгэй ба аюулгүй байдалай түлөө тэмсэгшэ Холлинэндэ ба Басста голо-суудаа угзгыт!», «Негруудые доромжолдог ябадалда эсэс табила!», «Бүхы оронундай худалдаа наймаа хэбэл, бултанда хүдэлмэри гараха болоно!» гэһэн эрилтэнуудтай доуунгуудаар ба плакадуудаар залын шмээлэгдэнхэй байгаа.

Прогрессивнэ партиин түрүүлэг-

шэнэрэй нэгэн, Миннесот штатай губернатор байһан Эльмер Бенсон гэшэ съездээ нээбэ. Холбоото Штатуудай президентые хунгаха хоёрдохи кампани мүнөө эхилжэ байһан прогрессивнэ партине дуугай байлгах ба даран халгааха гэһэн хархис этгээдүүдэй наанаа-шалгын бүтөөгүй тухайда Бенсон тэмдэглэбэ.

Һүүлээрн, удаан үргэлжэлһэн алыга ташалгаар утгадан, Поль Робсон үгэ хэлэбэ.

Прогрессивнэ партиин Иллинойс штатадхи түрүүлэгшэ, Вергинскэ аралнуудай губернатор байһан профессор Ловетт Поль Робсоной һүүлээр үгэ хэлэхэ зуураа, США-да гурбадхи парти байгуулахын түлөө урдань дэлгэрһэн худалдэнууд тухайда хануулба. Прогрессивнэ парти тэдэ хүдэлөөнуудэй урэн болоо гэжэ Ловетт зааба.

Эб найрамдал хамгаалха арадуудай конгресс зарлаха тушаа эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соедэй уряа

БЕРЛИН. июлийн 7. (ТАСС). Эб найрамдал хамгаалха арадуудай конгресс зарлаха тушаа Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Совет дотор дурсагдаһан уряа баталан абаа:

Корейдэ дайнай үргэлжэлжэ байһан ябадал, хүн зоние һүрэг олоорн худалгын зэбсэг хэрэглэлгэ, германска ба японско милитаризмые һэргэнэ бодхолоо, нацинуудай бээ даанхай байдалда эсэргүү хүсэрхэлэй методууд хадаа бүхы хүнүүдтэ, үнгэрхэдөө дайнай аюулые мүнөө хүртээр мэдэрээдүй байһан хүнүүдтэ сошордол түрүүлжэ байна.

Олон оронундай арадууд хадаа тэдэнэй зориг хүсэлһөө дуудлалгагүйгөөр, урда дараагаар хубарилсан шатануудаар дамжуулагдан бүгдэлхэйн дайнда оруулагдаха аюулые мэдэржэ эхилбэ.

Хэдэн зуугаад миллион эршүүл ба эхэнэрүүд хүн зоние һүрэг олоорн худалгын зэбсэг зорихыс, бүхы зэбсэгүүдые шанга хиналтайгаар хороохыс ба Эб найрамдалай Пакт баталхыс эрһэн байна.

Эб найрамдал сахилгада аша тунатай шэнэ ханал хүсэлнүүд парламентнуудта, профсоюзнуудта, политическэ, социальна ба шажан мүргэлэй организацинуудта хүгжэнэ. Событинуудай ябасыс хубилгахын ба эб найрамдал хангахын тула эдэ бүхы хүсэлнүүдые нэгдүүлхэн харилсуулжа болохо ба тиягэхэ шухала байна.

Эб найрамдал хамгаалха арадуудай конгресс 1952 оной декабриин 5-да Вендэ нэгдэхэнь. Туйлай ехэ далайсатайгаар арадуудай дунда хэгдэхэ асуулта тус конгресстэ бэлдэхэлыс бүхы оронунд дотор хангаха байна.

Элдэб бүхы үзэл бодолтой ба шажан мүргэлтэй эршүүл, эхэнэрүүд, уулзагшэ! Зүбшэн хэлсэгтэй! Шийдхэбэринүүдые ологтэй! Энэ ехэ ассамблейдэ хабаадахын тула өөһэднүүгөө түлөөлэгшэдыс хунгагшэ.

Эб найрамдал хүсэлһэн танай хүсэл зориг харуулагдаха ёһотой.

Эб найрамдал хамгаалха арадуудай конгресс болбол хамтын үдээр тодорхойлогдохо зорилгонуудыс туйлахын тула, буу зэбсэг хуряаха ябадал, аюулгүй байдал ба национальна бээ даанхай байдал хангахыс, өөрынгөө ажалбайдалай шэнжэ түхэл сүлөөтэйгөөр хунган олохыс, уласхоорондын харилсаануудай шангадан байдал һула-руулахыс хүсэдэ элдэб шэгэл ба бүлгэлэлдэ гү, али элдэб түрэлэй ассоциацинуудта хамаатай хүнүүдыс нэгдүүлхэ байна.

Эб найрамдал хамгаалха арадуудай конгресс болбол хүсэрхэлгыс үндэс болгон абтанан шийдхэбэринүүдыс үнэн зүб хэлсэнуудэй илаха ябадал хүсэдэг бүхы хүнүүдыс нэгдүүлхэ байна.

Эб найрамдал аршалан хамгаалагда болохо аршалан хамгаалагдаха ёһотой!

Эб найрамдал хамгаалха арадуудай конгресс 1952 оной декабриин 5-да Вендэ нэгдэхэнь. Туйлай ехэ далайсатайгаар арадуудай дунда хэгдэхэ асуулта тус конгресстэ бэлдэхэлыс бүхы оронунд дотор хангаха байна.

Элдэб бүхы үзэл бодолтой ба шажан мүргэлтэй эршүүл, эхэнэрүүд, уулзагшэ! Зүбшэн хэлсэгтэй! Шийдхэбэринүүдые ологтэй! Энэ ехэ ассамблейдэ хабаадахын тула өөһэднүүгөө түлөөлэгшэдыс хунгагшэ.

Эб найрамдал хүсэлһэн танай хүсэл зориг харуулагдаха ёһотой.

Эб найрамдал хамгаалха арадуудай конгресс болбол хамтын үдээр тодорхойлогдохо зорилгонуудыс туйлахын тула, буу зэбсэг хуряаха ябадал, аюулгүй байдал ба национальна бээ даанхай байдал хангахыс, өөрынгөө ажалбайдалай шэнжэ түхэл сүлөөтэйгөөр хунган олохыс, уласхоорондын харилсаануудай шангадан байдал һула-руулахыс хүсэдэ элдэб шэгэл ба бүлгэлэлдэ гү, али элдэб түрэлэй ассоциацинуудта хамаатай хүнүүдыс нэгдүүлхэ байна.

Эб найрамдал хамгаалха арадуудай конгресс болбол хүсэрхэлгыс үндэс болгон абтанан шийдхэбэринүүдыс үнэн зүб хэлсэнуудэй илаха ябадал хүсэдэг бүхы хүнүүдыс нэгдүүлхэ байна.

Эб найрамдал аршалан хамгаалагда болохо аршалан хамгаалагдаха ёһотой!

Эб найрамдал хамгаалха арадуудай конгресс 1952 оной декабриин 5-да Вендэ нэгдэхэнь. Туйлай ехэ далайсатайгаар арадуудай дунда хэгдэхэ асуулта тус конгресстэ бэлдэхэлыс бүхы оронунд дотор хангаха байна.

Элдэб бүхы үзэл бодолтой ба шажан мүргэлтэй эршүүл, эхэнэрүүд, уулзагшэ! Зүбшэн хэлсэгтэй! Шийдхэбэринүүдые ологтэй! Энэ ехэ ассамблейдэ хабаадахын тула өөһэднүүгөө түлөөлэгшэдыс хунгагшэ.

Эб найрамдал хүсэлһэн танай хүсэл зориг харуулагдаха ёһотой.

Эб найрамдал хамгаалха арадуудай конгресс болбол хамтын үдээр тодорхойлогдохо зорилгонуудыс туйлахын тула, буу зэбсэг хуряаха ябадал, аюулгүй байдал ба национальна бээ даанхай байдал хангахыс, өөрынгөө ажалбайдалай шэнжэ түхэл сүлөөтэйгөөр хунган олохыс, уласхоорондын харилсаануудай шангадан байдал һула-руулахыс хүсэдэ элдэб шэгэл ба бүлгэлэлдэ гү, али элдэб түрэлэй ассоциацинуудта хамаатай хүнүүдыс нэгдүүлхэ байна.

Эб найрамдал хамгаалха арадуудай конгресс болбол хүсэрхэлгыс үндэс болгон абтанан шийдхэбэринүүдыс үнэн зүб хэлсэнуудэй илаха ябадал хүсэдэг бүхы хүнүүдыс нэгдүүлхэ байна.

Эб найрамдал аршалан хамгаалагда болохо аршалан хамгаалагдаха ёһотой!

Эб найрамдал хамгаалха арадуудай конгресс 1952 оной декабриин 5-да Вендэ нэгдэхэнь. Туйлай ехэ далайсатайгаар арадуудай дунда хэгдэхэ асуулта тус конгресстэ бэлдэхэлыс бүхы оронунд дотор хангаха байна.

Элдэб бүхы үзэл бодолтой ба шажан мүргэлтэй эршүүл, эхэнэрүүд, уулзагшэ! Зүбшэн хэлсэгтэй! Шийдхэбэринүүдые ологтэй! Энэ ехэ ассамблейдэ хабаадахын тула өөһэднүүгөө түлөөлэгшэдыс хунгагшэ.

Эб найрамдал хүсэлһэн танай хүсэл зориг харуулагдаха ёһотой.

Эб найрамдал хамгаалха арадуудай конгресс болбол хамтын үдээр тодорхойлогдохо зорилгонуудыс туйлахын тула, буу зэбсэг хуряаха ябадал, аюулгүй байдал ба национальна бээ даанхай байдал хангахыс, өөрынгөө ажалбайдалай шэнжэ түхэл сүлөөтэйгөөр хунган олохыс, уласхоорондын харилсаануудай шангадан байдал һула-руулахыс хүсэдэ элдэб шэгэл ба бүлгэлэлдэ гү, али элдэб түрэлэй ассоциацинуудта хамаатай хүнүүдыс нэгдүүлхэ байна.

Эб найрамдал хамгаалха арадуудай конгресс болбол хүсэрхэлгыс үндэс болгон абтанан шийдхэбэринүүдыс үнэн зүб хэлсэнуудэй илаха ябадал хүсэдэг бүхы хүнүүдыс нэгдүүлхэ байна.

Эб найрамдал аршалан хамгаалагда болохо аршалан хамгаалагдаха ёһотой!

ГОРОДСКОЙ ТҮХЭЛЭЙ ЛАГЕРЬ

Шимид улисын 49/1 номертой гэр. Тэндэ таримал молодой бишыхан сквер бин. Тэрэ хашаа соо хүүгэдэй лагер нээгдэнхэй. Лагерин пионерүүд Дээдэ-Березовко ошон аян тухайгаа зүбшэн хэлсэбэ. № 1 хургуулийн 5-дахы классыг хурагша Сержа Шастин гэшын өөрынгөө нүхэд — № 2 хургуулийн 7-дохы классыг хурагша Нелля Ситченко ба мүн 7-дохы классыг хурагша Валерий Шанаров гэшэдтэй хөөрлөжэ байһан үснэ энэ зураг дээрэ харуулагдана. Тэһээр хургуулингаа коллекцид ямар гербаринуудыс суглуулжа байһан тухайгаа хэлсэбэ.

Тус лагер үнгэрэгшэ июнийн 20-хоо хойшо хүдэлмэрилнэ. Хурагшад энэ үе соогоо городноо газашаа гаража, хоёр аяншалга хээ. Түрүүшээр Иволгын алагай Гунска шэбээ ошожо хараа. Тэрэнэй удаа Дээдэ-Березовко ошожо гербари суглуулаа.

Лагерта уранар оёлгын, волейболстнарай, футболстнарай, авиамоделистнарай болон фото кружогууд хүдэлмэрилнэ. Мүнөө кружогойнхид түрэлхидтэй харуулхын тула наала бэлдэжэ байха юм.

№ 2, 6, 7 ба 33 хургуулинуудай горлодо үлэһэн хурагшадын зунайнгаа амаралтыс нигэжэ үнгэргэнэ.

А. Мантавай фото ба текст.

ФУТБОЛ

Городой түрүү һуурийн түлөө мурьсөөн

Футболоор городой түрүү һуурийн түлөө мурьсөөнүд хаяхан городой стадионууд дээрэ үнгэргэгдэбэ.

Транспортын «Локомотивай» стадион дээрэ «Строитель» ба ПВЗ-гэй «Локомотивай» хүүгэдэй командунуудай уулзалга болоо. Түрүүшээр эдэ обществонуудай хүүгэдэй командунууд наадажа, паровозо-вагонно заводойнхид нүгөөдүүлээ 2:1 тоотойгоор илаа. Энээнэй удаа тээ наадаһан эдир залуушуудай командунуудай уулзалга мүн лэ ПВЗ-гэйхидэй илалтаар 3:1 дүүрбэ. Удаань ехэшүүлэй командунуудай дунда шанга тулалдаан болжэ, «Строитель» командынхид 2:1 гэгэн тоотойгоор илаба.

«Динамо» стадион дээрэ «Звезда» ба «Комсомолец» обществонуудай командунууд наадаба. Эдэнэрэй уулзалга тэнсэлгээр дүүрһэн байна. «Звездагэй» футболстнар хамта 16 очко абажа, Улан-Удэ городой түрүү һуурийн түлөө мурьсөөнэй лидер болонхой.

Энэ стадион дээрэ «Стрела» ба «Амур» хоёрой командунууд уулзаха зуураа, тэнсүүлээр наадажа, цынинь хэнэшыс илажа шадаагүй. «Стрелагэй» команда 16 очкотой болжэ, «Звездагэй» командатай уулзаха эрхэ олобо. Эдэ хоёр командунуудай илаһанын физкультура ба спортын Горкомой кубогар болон грамотаар шагнагдаха юм.

Волейболоор РСФСР-эй түрүү һуури эвэлхын түлөө мурьсөөн

Волейболоор РСФСР-эй түрүү һуурийн түлөө мурьсөөн Зүүн Сибирь ба Дальна Востогой зонунуудай командунуудай хоорондо июлийн 6-да, Улан-Удэ городто болжэ эхилбэ.

Тус мурьсөөндэ Красноярскын, Иркутскын, Улан-Удын, Читын, Хабаровскын, Владивостогий, Урда-Сахалинай, Якутскын ба Тувинска автономно областин эршүүлэй командунууд хабаадалсана. Мүн Улан-Удын, Хабаровскын ба Владивостогий эхэнэрүүдэй командунууд наадана.

Мурьсөөнэй эхилхын урда тээ тэрэндэ хабаадагшад парад болоһоной һүүлээр, Читын ба Улан-Удын эхэнэрүүдэй командунуудай уулзалга болоо. Манай столицын волейболистанууд гурбан парти наадаха зуураа, 3:0 (15:6, 15:10, 17:15) тоотойгоор илаһан байна.

Эршүүлэй командунуудай дунда болоһон наадан һониноор үнгэрөө. Читын ба Владивостогий спортсменүүд нааданай талмай дээрэ түрүүлгараба. Читынхид шанга тэмсэлэй эсэстэ түрүүшээр

Футболоор городой түрүү һуурийн түлөө финална мурьсөө «Стрела» ба «Звезда» обществонууд командунуудай хоорондо июлийн 6-да, БМАССР-эй 25 жэлэй нэрэмжэтэ стадион дээрэ болобо.

Нааданай түрүүшын минутай эхилэн, тэлэ командунууд түрр наадажа, бээ бэынгээ ворота довтолосон.

Звездагайхид нааданай эхилһэнэ хойшо 27 минута үнгэрэ байхада нэгэ бумбэгэ нүгэ дүүлэйнгээ ворота руу сохижэ хөө, удаан болоогүй байт «Стрела» командын Кулагин хриуутай бумбэгэ оруулжа, тоог тэгшэхдэ. Тингэжэ байтар звездагайхид нүгөөдүүлэйнгээ ворота р баһа нэгэ бумбэгэ сохижэ, нааданай түрүүшын хахад 2:1 тоотойгоо дүүрбэ.

Нааданай 2-дохы хахад «Стрелагэй» командын футболстнар болоу бэрхээр наадажа, удаа удаагаар 2 бумбэгэ сохижорхөө. Ингэхэ тус уулзалга 4:2 тоотойгоор «Стрелагэй» командын илалтаар дүүрбэ. Энэ командын футболстна Улан-Удэ городой түрүү һуурийн түлөө мурьсөөнэй лидер болонхой.

Физкультура ба спортын Горкомой комитетэй түрүүлэгшэ В. Солуянов «Стрелагэй» командад дамжуулгын кубок ба грамота «Звездагэй» командата грамота баруулһан байна.

Е. Николаев.

Мүнөөдэр кино театруудта

«ПРОГРЕСС» кинотеатра — «Илалтайгаар бусалга» (13 часта), «Хулуугаһан зол маргал» (15, 17, 19, 21 ба 23 часуудта).

«ЭРДЭМ» кинотеатра — «Ехотой хүн тухай повесть» (11 ба 13 часуудта).